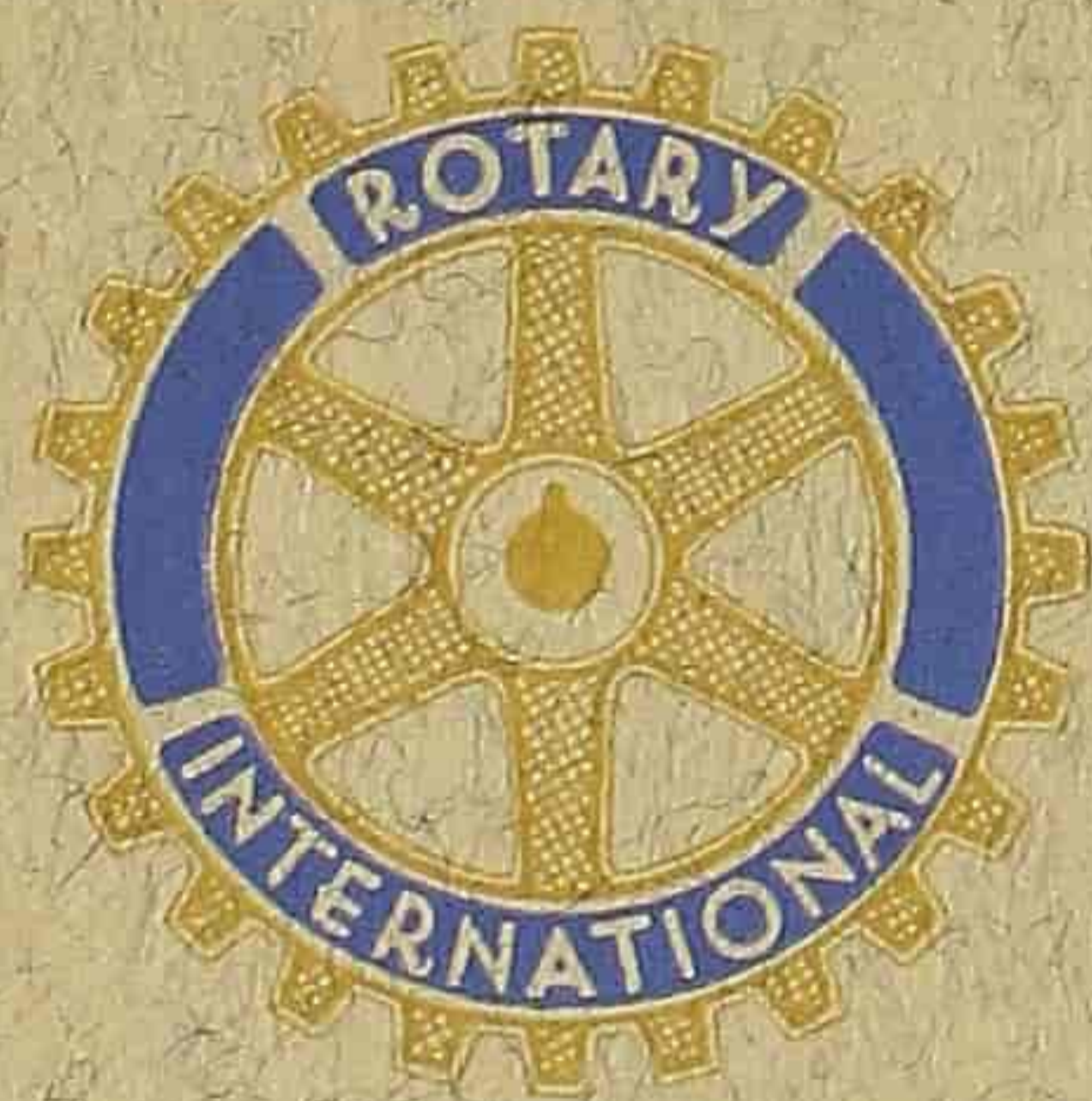

JUGO
SLO
VEN
SKI
ROTAR

LJUBLJANA 1934 JULIJ

ZA KOPIJE I POVEĆANJA
A G F A
FOTOGRAFSKI PAPIR

AGFA-LUPEX

PAPIR ZA AMATERE SA
VELIKIM ZAHTJEVIMA

AGFA-LUPEX Chamois smeđi

SPECIJALNI PAPIR SA ŽI-
VIM SMEDJECRNIM TO-
NOM SLIKE

AGFA-VERDEX PAPIR

KOJA IZRAVNO ZELENO
RAZVIJA

AGFA-BROVIRA PAPIR

ZA POVEĆANJA
(4 GRADACIJE)

JUGOSLOVENSKI

ROTAR

UREDNIK: DR. VILJEM KREJČI
 GUVERNER 77. DISTRIKTA / LJUBLJANA,
 WOLFOVA ULICA 5 I., TELEFON BR. 24-01

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MESECU /
 CENA 60 DIN GODIŠNJE / BROJ 5 DIN

Ljubljana, dne 15. jula 1934.

Draga braćo rotari!

Čim sam primio od glavne uprave R. I. obavijest, da je kongres u Detroitu potvrdio moj izbor za guvernera 77. rotarskog distrikta, upravio sam prvu moju misao zadnjoj našoj distriktnoj konferenciji, koja je po obilju zasluga našega zagrebačkoga kluba potekla sa toliko lijepih uspjeha i sa tolikim sjajem u danima 13. do 15. aprila g. 1934.

Tada ste mi, draga braćo, iskazali najveće povjerenje, kojega može biti rotar dionikom u svom distriktu — tada mi je kipjelo srce zanosom i zahvalnošću, a ujedno i osjećajem velikih dužnosti, koje sam preuzeo na sebe — danas Vam pako potvrđujem u punom opsegu izjave, koje sam dao prigodom primanja guvernerskih obveza na distriktnoj konferenci.

Bezuslovno priznanje rotarskih ideala i ciljeva u javnom, poslovnom i privatnom životu, iskrena i prostodušna, uvijek pako blagohotna i prijateljski odana pripadnost svim članovima naše velike rotarske obitelji, a i sa najvećom brižljivošću prožeta svijest dužnosti i odgovornosti — to je moj program, a sve ostalo će doći i razumije se samo po sebi.

Obilje poslova koje sam preuzeo, da Vam se odužim za Vaše povjerenje i kojima želim posvetiti svu svoju pažnju, sile me, da Vas sve, kojima leži na srcu razvitak naše velike ideje, bratski zamolim za pomoć. Dobrovoljno sudjelovanje po principu služenja, točno i bezuslovno vršenje sviju onih dužnosti, koje ste preuzeli za rad u klubu i izvan njega, kada ste postali članovi naše velike rotarske zajednice i kada ste se primili funkcija, koje neka ne znače teret ni za koga, već naprotiv ponos i zadovoljstvo — to je bistvo i sve što Vas molim. Beziznimno apliciranje principa morala i etike na forumu javnog života, u radionici poslovnog sticanja i u zatišju privatnih odnošaja — poštovanje svakog poštenog vjerskog, nacionalnog i političkog uvjerenja — požrtvovna pripravnost pomoći svakomu koji je u stisci — socialna pravednost — promicanje što boljih odnošaja do drugih naroda i, ne na zadnjem mjestu, iskreno prijateljstvo i bratska ljubav medju članovima kluba — sve su to

vrline, koje treba da u što većoj mjeri odlikuju naše članove i povezuju ih u čvrsto, nerazdruživo društvo poštenih, plemenitih, pravednih i dobrih ljudi.

Vama nisu nepoznate te riječi, mnogo puta ste ih čuli, međutim, potrebno je ponoviti ih, kako bi nam prožele srce i misli i odredjivale smjer našim djelima. Smatram svojom osobitom dužnošću, da Vas potsjetim na sve to u času kada se, nakon što sam primio guvernerske poslove, obraćam na Vas prvom svojom poslanicom.

S osjećajem duboke zahvalnosti i priznanja bivšem našem guverneru, bratu dr. Stojadinoviću, zaključili smo drugu poslovnu eru svoga samostalnog distrikta. Za njegovu požrtvovnost, njegovu brigu i bratsku ljubaznost, isporučuju mu svi članovi 77. distrikta najtopliju zahvalu. Ujedno izriču mu svoje najsrdačnije čestitke k izboru za člana vrhovne uprave R. I. Ako pomislimo, kako je malen broj članova naše, diljem cijele zemaljske kruglje razgranjene organizacije, dionikom toga dostojanstva, vidjet ćemo, kakova je vanredna čast pala u dio našem pastguverneru, a s njim zajedno našem distriktu. Ponovna mu hvala i najljepše čestitke!

Ne bi udovoljio niti današnjem svojem zadatku, niti zahtjevima svoga srca, kada se ne bi posebnim poštovanjem i zahvalnošću sjetio takodjer brata, koji si je stekao za rotarski pokret u našoj zemlji, za organizaciju distrikta i za uvedbu guvernerskih poslova neprolazne zasluge. Rotarske vrline našega brata pastguvernera Ede Markovića slove daleko preko granica našeg distrikta. Njegovo cjelokupno članstvo mu je odano i izričemo takodjer ovom prilikom najsrdačniju zahvalu za njegovu očinsku brigu, bezgraničnu požrtvovnost i za njegovo, tolikim neprolaznim uspjesima okrunjeno djelo.

Sada, draga braćo, na posao, kako bi nam nova poslovna rotarska godina donijela obilje lijepih uspjeha, mnogo javnosti korisnog saradjivanja i mnogo bratske ljubavi!

dr. Viljem Krejči, guverner 77. distrikta R. I.

✱

I. M J E S E Č N O P I S M O

Ljubljana, dne 15. jula 1934.

Draga braćo rotari!

1.) *Godišnja konvencija u Detroitu* dovršila je svoj rad. Nažalost Vam ličnih opažanja o njoj ne mogu javiti, a oficijelne obavijesti o njoj takodjer nisu još stigle, osim spisak funkcionara novoizabrane uprave R. I. Izvještaj o najvažnijim zaključcima slijedi u narednom broju našega glasila. Predbježno Vam samo saopćujem, da je za novog pretsjednika R. I. izabran Robert L. Hill, Columbia, Missouri. Njegov predšasnik John Nelson ostat će nam vazda u najugodnijoj uspomeni, ta on nas je počastio svojim osobnim posjetom i sudjelovanjem na zadnjoj našoj distriktnoj konferenciji.

2.) *Adresa guvernera, redakcije i administracije.* Sa 1. julom 1934 preuzeo sam ured guvernera, redakciju „Jugoslovenskog Rotara“ i njegovu administraciju. Sve odnosne poslove vodit ću sam lično, pa molim da mi braća sve zvanične izvještaje, sedmične i mjesečne objave, sve ostale meni namijenjene dopise, te svu korespondencu, koja se tiče redakcije i administracije šalju na moj naslov: Ljubljana, Wolfova 5/I, telefon br. 2401. Na isti naslov, ili pako na čekovni račun Poštanske štedionice br. 11.741, neka se doznačuje takodjer pretplata za „Jugoslovenskog Rotara“. (Cijena Din 5—, uplatnice priložene.)

3.) *Nove klubske uprave.* Sa 1. julom 1934 preuzimaju takodjer u klubovima na novo izabrani funkcionari svoje mandate. Braći, koja otstupaju iz klubskih uprava, najtoplije se zahvaljujem za njihov rad, molim ih, da budu u pomoć svojim nasljednicima, te da im budu radi potrebne kontinuitete svojim savjetom na raspoložbu. U nekim klubovima vršila se predaja dužnosti na vrlo lijep i srdačan način. Hvala Vam i bilo uspješno sudjelovanje!

4.) *Iskaze članova i klubskih funkcionara* sa stanjem 1. jula 1934 neka mi bezodvlačno pošalju svi klubovi, koji to još nisu učinili, a kasnije promjene odmah. Zagrebački klub zamolio sam, neka bi izdao svom prošlogodišnjem izdanju almanaha dodatak, iz kojega će se razabrati sve promjene koje su nastale u članstvu do 1. jula 1934.

5.) *Sjednice klubskih uprava* imadu se vršiti bar dvaputa na mjesec; tajnici neka mi bezodvlačno saopće sve važnije zaključke.

6.) *Propisani klubski odbori* nisu još u svim klubovima organizovani. Umoljavam Vas, da izvršite ovu velevažnu i hitno potrebnu dužnost odmah, te da mi pošaljete spiskove funkcionara svih odbora, koji imadu odmah preuzeti dodijeljene im poslove.

7.) *Odbori za zadaće i ciljeve* neka smjesta sastave idejni program za klubski rad u novoj poslovnoj godini. Taj je program bezuvjetno i neophodno potreban; bez njega ni ostali odbori ne mogu započeti svojim djelovanjem. Molim, da mi taj godišnji klubski program pošaljete sigurno do kraja ovog mjeseca, a njegovo ispunjavanje nadzirat ću kod svakog pojedinog kluba sa svom pažnjom.

8.) *Reviziju klasifikacija* treba izvršiti početkom svake poslovne godine. Primijetio sam, da u mnogim klubovima klasifikacija članova ne odgovara više njihovom 60 % profesionalnom zaposlenju. Kako pak ovakovo stanje nikako ne odgovara temeljnim našim principima, to je revizija neophodno potrebna. Klubovi, koji postoje već pet godina, lako će moći zadržati mnogo kojeg zaslužnog člana, učlanjenog u klubu već preko pet godina, kao past service člana, bez obzira na klasifikaciju i njegovo profesionalno djelovanje.

9.) *Sedmične i mjesečne izvještaje* neka mi tajnici šalju tačno i odmah. Izvještaji, koji bi mi stizavali možda tek po izmaku jednog mjeseca, obsoletni su i ne mogu ih upotrijebiti za svoj rad. Kada biste znali, koliku pažnju posvećujem sedmičnim izvještajima svakoga kluba, trsili biste se, da mi ih što

prije pošaljete. Mjesečne izvještaje, namijenjene za objavu u našem glasilu, imadu sastaviti tajnici, a to se je naglasilo prigodom zadnjeg sastanka pretsjednika i tajnika. Nema zapreke tomu, da ne bi mogli tajnici sastaviti već krajem svakog mjeseca ovaj mjesečni izvještaj — iscrpljivo i što više kondenzirano — te mi ga odmah priposlati. Izvještaje koje ne bih primio do 6. narednog mjeseca, ne bih mogao objaviti.

10.) *Naša ekstenzija.* Na sastanku R. C. Pančevo od dana 5. juna 1934 izvestio je pretsjednik brat Vasa Isajlović o svom bivanju u Velikom Bečkereku, gdje je ponovo pokrenuo pitanje osnivanja Rotary Cluba. Izgledi su, prema izveštaju brata Isajlovića, veoma dobri. — Osam članova budućeg R. C. Karlovac posetilo je dne 11. juna 1934 zagrebački klub, da u njem samom vide praktični rotarski rad u klubu. — Neka pripremni radovi što skorije dovedu do uspeha, da bi što pre mogli da pozdravimo oba novoosnovana kluba!

11.) *Medjugradski sastanci* vanredno se preporučuju radi boljega međusobnoga upoznavanja članova i radi uspješnije saradnje. Ovi sastanci neka se naročito često održavaju medju novoosnovanim i kumovskim klubovima. O jednom takvom vrlo lijepom sastanku javlja nam R. C. Osijek, koji je na dan 31. maja 1934 primio k zajedničkom medjuklupskom sastanku 13 članova R. C. Vukovar. Sadašnje ljetno doba pruža mnogo prilika za medjuklupske sastanke, koji su eminentno važno sretstvo našega rada. Na dan 18. juna 1934 posjetila su naš klub Maribor 22 člana R. C. Graz. Svrha je ovoj posjeti bila u prvome redu, da se dosadašnji pretsjednik R. C. Graz rotar Schatzl oprostí u svojstvu klupskoga pretsjednika takodjer od našega mariborskoga kluba.

12.) *Spisak djela o medjunarodnim odnosima i o općim gospodarskim pitanjima* izdaje povremeno centralni ured u Chicagu. Ovi spiskovi od naročitog su interesa za one rotare, koji osobitu pažnju obraćaju medjunarodnom služenju i služenju u zanimanju. Do sada izdavao ih je centralni ured samo glede knjiga, koje su izašle na engleskom jeziku, a od sad unaprijed izlazit će spiskovi takodjer glede onih djela, koja su izašla na drugim jezicima, medju njima i djela na srpsko-hrvatskom, odnosno slovenskom jeziku. Za popunjavanje spiskova u ovom pogledu poduzete su shodne mjere.

Sa srdačnim rotarskim pozdravom Vam bratski odani

dr. Viljem Krejči, guverner 77. distrikta R. I.

Naš čas se mi zdi kakor večerno nebo, kadar ob solničnem zatonu veter podi oblake. Vsak hip se tvorijo nove oblike in vse barve se mesijo druga v drugo, od zlate do temnosive. Včasih se za hip pokaže še kak zadnji pramen zahajajočega solnca, včasih pa malo vedrega temnomodrega neba, ki ga takoj zopet pokrijejo sivi zlatoobrobljeni oblaki. Tak večer nam ne obeta lepega jutra.

NOVA CENTRALNA UPRAVA ROTARY INTERNATIONAL

Kongres u Detroitu dovršio je svoj rad. Na skupštini sudjelovalo je 7390 rotara sa rodbinskim članovima i prijateljima iz 43 države. U novu centralnu upravu izabrani su:

- Pretsjednik: Robert L. Hill, Columbia, Missouri;
1. potpretsjednik: Donato Gaminara, Montevideo, Urugvaj;
2. „ Paul T. Thorwall, Helsinki-Helsingfors, Finska;
3. „ Walter D. Head, Montclair, New Jersey;
članovi uprave: Karl F. Barfield, Tucson, Arizona,
Algernon Blair, Montgomery, Alabama,
Hugh A. Butler, Omaha, Nebraska,
Maurice Duperrey, Paris, Francuska,
Hugh E. Galloway, Newcastle-on-Tyne, Anglija,
Charles E. Hunt, St. John's, Nova Fundlandija,
Tsunejiro Miyaoka, Tokyo, Japanska,
John Nelson, Montreal, Quebec,
Robert F. Phillips, Asherville, North Carolina,
Milan Stojadinović, Beograd;
blagajnik: Rufus F. Chapin, Chicago, Illinois;
generalni tajnik: Chesly R. Perry, Chicago, Illinois.

Novoprimljeni klubovi:

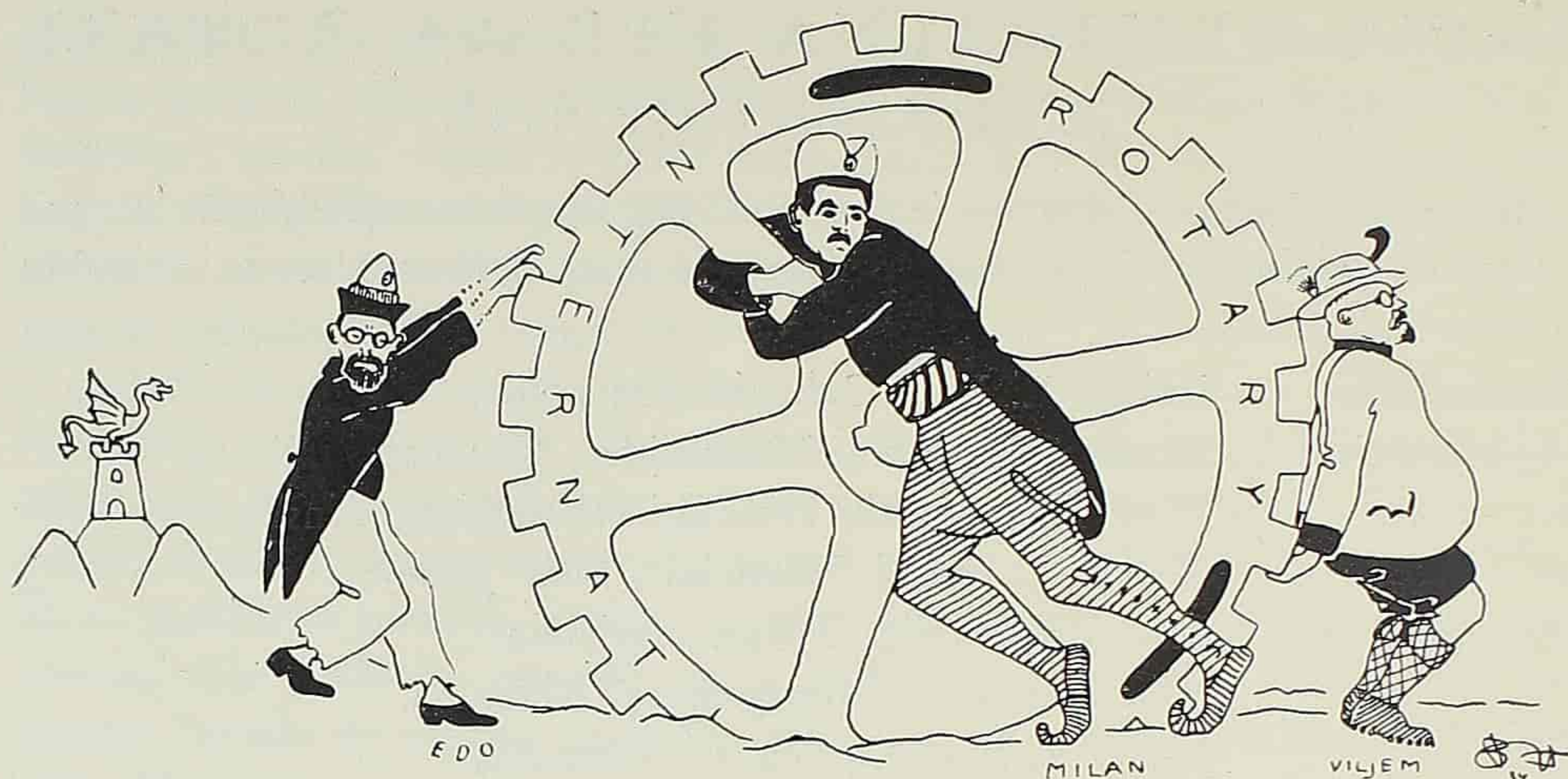
Malines, Belgija, 25. maja 1934, br. 3693
Oulu, Finska, 25. maja 1934, br. 3695
Port Said, Egipat, 15. juna 1934, br. 3700
Opava, Č. S. R., 21. juna 1934, br. 3701
Katovice, Poljska, 27. juna 1934, br. 3702

Novoustanovljeni klubovi:

Friedrichshafen-Lindau,
Louvain, Belgija,
Pisa, Italija,
Vicenza, Italija.

ROTARSKI ALMANAH. Obzirom da su u zadnjoj godini osnovana u našem distriktu tri nova kluba, nije iz tehničkih razloga moguće pripremiti dodatak zadnjem almanahu našeg distrikta, nego je potrebno da se isti na novo štampa. Sekretar R. C. Zagreb, br. Dragan Tomljenović, preuzeo je i ovoga puta izradu toga almanaha, pa molim sve sekretare, da izvole dostaviti sav potrebni materijal odmah rotaru Draganu Tomljenoviću, Zagreb, Svačićev trg br. 6. Almanah će biti spremljen u nešto manjem formatu kao zadnji uz cijenu od Din 10.— po komadu. Narudžbe neka se već sada upute br. Tomljenoviću, najkasnije ali do 31. jula o. g.

Jugoslovenski Rotar doneo je u svojem trećem ovogodišnjem, martovskom, broju pod naslovom „Žensko rotarstvo“ izveštaj o pokretu rotarski mislećih žena, koje se organizuju pod nazivom „Sor-optimist“. Ovaj je pokret zanimljiv, ipak mislim, da ima mnogo naših drugarica, kojima nije stalo do toga, da se organizuju u klubove, već samo žele, da u tišini, što im ju je sudba dosudila, verno stoje uz bok svome suprugu-rotaru. Zato objavljujem ispod pera brata J. Kavčiča, pretsjednika ljubljanskog kluba, ovaj članak. — Urednik.

Ž E N A I R O T A R S T V O

Rotarstvo je u svojoj biti filozofija života, koja nastoji da izgadi staru opreku što ju radja s jedne strane želja za bogaćenjem, a s druge strane težnja i dužnost pravoga rotara da služi drugima, da radi u prilog drugih.

Filozofija služenja jest bit rotarstva. „Služenje prelazi preko sopstvenih interesa. Rotarstvo živi i pada sa diskusijama i razmišljanjem o služenju čovečanskoj zajednici. Oduzmite rotarstvu ovu ideju, ograničite se na nedeljne sastanke sa predavanjima i registrovanjem razvoja kluba — pa Vam od rotarstva neće ostati ništa do društveni klub bez ikakva šireg značenja...“ Tako napisa nepoznati autor.

A šta će ženi rotarska filozofija? Kakva treba da bude veza izmedju žene i rotarstva?

Poznato Vam je, da se u Rotary klubu jedanput nedeljno sastaje društvo profesionalnih i poslovnih ljudi. Na ovim sastancima ima da se gaji zdravo drugarstvo i da se razvijaju čvrsti i skupoceni prijateljski odnosi izmedju sasvim različnih ljudi. To je, naime, rotarska posebnost ili specijaliteta, da u svakom klubu bude samo po jedan pretstavnik pojedinih profesionalnih odnosno stručnih vrsta. Na taj način rotarstvo sjedinjuje šareno društvo ljudi, koji u toj zajednici zapravo nemaju zajedničkih profesionalnih interesa. To su ljudi, koji se ranije nisu gotovo ni poznavali. Šta ih dakle spaja, šta ih združuje, da se sprijateljuju i da gaje iste ideale?

Zajednički, jedinstveni ideal služenja, koji je uslov za prijem u klub, to je ona spona, koja ih veže. Ovaj ideal jest osnovica rotarskoga rada, i njime je isprepletano svih šest rotarskih ciljeva. Rotarstvo treba da oduševljava čoveka, da vrši svoje domovinske i građanske dužnosti u punom opsegu i potpuno, da se u profesionalnom životu vlada bezuslovno dostojno prema saradnicima, službenicima, mušterijama i konkurentima. Svaki rotar mora da bude prožet takvim duhom i željom, da iskrnjega svoga razume i shvati u njegovoj biti košto jest. Nastojati mora, da svakoga dočeka sa dobrom voljom, susretljivo, jednostavno i čedno; nigda, naime, ne sme smetnuti s uma, da u svakom biću ima bar nešto dobre božje jezgre. A za to je potrebno, da se svaki rotar stara oko sopstvenog usavršavanja i da ne osudjuje druge. Ako vazda i svagde bude imao dobre volje i razumevanja za čoveka, gajiće dobre odnose, trpeljivost, sporazum i miran zajednički život u ljudskome društvu, medju klubovima, društvenim slojevima, narodima i državama. Time pravi rotari tku čvrstu vezu dobre volje i sporazuma medju čovečanstvom. Uza sve to treba da je svakom rotaru sopstvena čast, čast naroda i države tako sveta, njegova svest tako jaka i ljubav do otadžbine tako žarka, kako to traži ideal čoveka, koji teži za savršenstvom.

Zbog toga mislim da se, obzirom na ove zadatke rotara, mora za rotarstvo i rotarski pokret interesovati i žena. Žena kao pojam društvenog života, kao deo čovečanske zajednice i žena kao individualno biće, kao drug muža. Pravi rotar nastoji, da svoja rotarska načela sprovodi vazda i svagde, u svom zanimanju i u svakodnevnom radu, prema svojim mušterijama i prema svojem službenicima i u svim socijalnim, kulturnim, javnim i građanskim prilikama, u svom narodnom i medjunarodnom radu. Neophodno je potrebno i jedino pravilno, da za ostvarenje ovih idealnih težnja žena i muž rade zajednički, u jednom frontu, bilo kao socijalni pojmovi, bilo kao individue. U socijalnom životu treba žena da radi za ove ciljeve u odgovarajućem ženskom pokretu, kao bračna drugarica ima da svojem suprugu, budući plemenitija i osećajnika, bude jaka i idealna podrška u životu po rotarskim idealima a i jaka saradnica pri vršenju rotarskih ciljeva.

Tako gotovo u svim odnosima žene prema ljudskom društvu nalazimo mogućnost uske veze izmedju žene i rotarstva.

Svaki rotar mora nastojati, da sprovodi u život „ideal služenja kao osnovicu zaslužnoga rada“ — žena treba da mu pomaže! Svaki rotar „neka shvaća etički visoko sva profesionalna i poslovna pitanja“ — ti, bračna drugarice, treba da to znaš, pa nastoj da mu svojim plemenitim mišljenjem i savetom dadeš potstreka, ako bude klonuo. Tvoj čovek treba da služi ljudskoj zajednici i da radi za opće dobro, „vršeci ideal služenja u ličnom, poslovnom i javnom životu“ — pa ako ti je to poznato, moći ćeš, ženo, mnogo puta učiniti dobro delo preko svog muža. Zato ga svagda potpomaži u ovom idealnom nastojanju, a i potstrekavaj ga na ovakav rad!

Šesti rotarski cilj predviđa „gajenje medjusobnoga sporazuma i naklonost prema iskrnjemu, nastojanje oko održanja svetskoga mira pomoću ljudi, što ih sjedinjuje ideal medjusobnoga služenja“. Nije li žena već mnogo puta, bilo u svojim nacionalnim, bilo u međunarodnim udruženjima odrešito podvukla svoju čvrstu volju, da ne želi više rata ni njegova vaja i bede? Ova volja izvire iz nježnih materinskih osjećaja i iz one ženske plemenitosti, koja ju potiče na dobrotvorni i humani rad. Žene žele miran i sporazuman rad, medjusobnu trpeljivost i čovečansku naklonost. Kao sveštenice domaćeg ognjišta nastoje, da svoju decu, a naročito svoje sinove, vaspitavaju po tim načelima. Sinovi treba da znaju pregalačkom ljubavlju junački braniti svoju i svojih dragih domovinu, ako je u opasnosti, ali pre svega, treba da su nosioci plemenitih ljudskih ideala i božjih nauka o ljubavi do iskrnjega.

Pogledajte dobrotvornost, brigu oko dece, bolesne i zdrave, pogledajte vaspitanje mladeži, javni život, međunarodni rad oko medjusobnog upoznavanja, oko uspostavljanja zdravih privrednih i socijalnih odnosa: svuda ćete naići na idealne rotare, kada rade...

A žene? Ne vrše li i one sličan rad širom sveta, gdje god je moguće? Neka zato ova kratka uporedjenja i ove kratke konstatacije budu dokazom o tome, kako život spaja — ženu i rotarstvo.

*

Na kraju htelo bih — takoreći pod crtom — da spomenem još nešto.

Naš prvi guverner brat Marković spomenuo je 9. marta prošle godine u svojem IX. guvernerskom pismu takodjer Ladies nighte. Već po četvrtom rotarskom cilju dužni smo, veli, da gajimo i širimo krug znanaca, pa prema tome i znanica. Cement, naime, koji spaja našu zajednicu, jest sem apstraktne ideje služenja, takodjer i naše konkretno i čvrsto drugarstvo, koje neka ne obuhvata samo rotare nego i njihove porodice. Ovome cilju treba da služe takodjer damske večeri, kada stvarnome radu slede društvene zabave. Tako veli izričito brat guverner: „Neka naše dame s ovih večeri ponesu uverenje, da je društvo, kojemu njihovi bračni drugovi svake nedelje posvećuju jednu večer, vredno, da se za onu večer odreknu društva svoga muža.“

Josip J. Kavčič.

*

ENGLISH ROTARIANS VISIT 1934.

JOS. LJUBIĆ,
R. C. LJUBLJANA:

U posljednje vrijeme pokazuje se u Engleskoj osobiti interes za našu zemlju. Našu Dalmaciju i Primorje stalno posjećuju već nekoliko godina unatrag brojni engleski gosti, koji se vraćaju kući oduševljeni za našu prekrasnu rivijeru.

Ovaj se interes stalno povećava, a naročito iza kako se u našoj zemlji počeo širiti rotarski pokret. Naše rotarstvo, vjerno svojim visokim ciljevima, stoji

u stalnom kontaktu s engleskim bratskim klubovima, pa se našem rotarstvu ima ubrojiti u zaslugu što se danas u Engleskoj o nama govori s mnogo više razumijevanja i poznavanja, negoli još pred nekoliko godina. Zasluga je našega pokreta, što je ljetos jedna veća grupa engleskih rotara odlučila da dodje u našu zemlju sa željom da upozna na licu mjesta svoju jugoslavensku rotarsku braću, njihovu domovinu i njezine prirodne krasote, te naš narod i njegove kulturne tečevine. Rotarski klubovi *London, Wembley, Wandsworth, Leeds, Battersea, St. Pancras, Bermondsey, Lewisham, Whitley Monkseaton, Whitley Bay, Southgate, Ealing, Islington, Stroud* i *Ashford* poslali su proljetos, za vrijeme od 27. svibnja pa do 16. lipnja k nama 36 rotarske braće. U toj je grupi bilo zastupano 17 rotarskih klasifikacija, a vodstvo je ekspedicije bilo u rukama vrlo spremnog br. rotara *Thomas Smitha* iz kluba *Islingtona*.

Engleski su rotari stigli u nedjelju dne 27. svibnja navečer u Jesenice, a odanle prosljediše na Bled. Taj naš „kinč nebeški“ na prvi je pogled osvojio srca naših gostiju, pa su se zato po razgledanju najbliže okolice drugi dan svi otputili automobilom na Bohinjsko jezero. Cijeli put na Bohinj i izlet na izvor Savice dojmio se Engleza tako duboko, da su te krajeve naše lijepe Gorenjske uspoređivali s najljepšim krajevima Švicarske i obećali da će za njih u Engleskoj činiti propagandu.

Engleski su rotari, prije polaska na put u našu zemlju, pozvali ljubljanski klub na zajednički meeting za ponedjeljak dne 28. svibnja na Bledu. Ovome se pozivu R. C. Ljubljana najpripravnije odazvao, te je toga dana otputovalo na Bled 16 naših članova, kojima se pridružilo i nekoliko rotarskih gospodja.

Meeting se održao po povratku Engleza iz Bohinja u hotelu „Toplice“, gdje su bili i svi engleski gosti odsjeli. Prije meetinga sastali smo se s engleskom braćom u hotelskom hallu, gdje smo se upoznali, i svi zajedno fotografirali te tako ovjekovječili taj sastanak. Iako se nijesmo dotad lično poznavali, već smo se na tom mjestu prviput vidjeli i sastali, ipak se medjusobno nijesmo ni najmanje osjećali tudjima. Naprotiv, naš je sastanak bio od prvog početka vrlo srdačan i prijateljski, koja se srdačnost tečajem ove večeri samo još pojačavala i povećavala.

Dvorana u kojoj se održavao meeting bila je iskićena cvijećem i zastavicama, a na čelo stola sjeli su br. Thomas Smith i dr. Krejči, naš guverner, koji je zastupao u Bugarskoj odsutnog predsjednika kluba dr. Slokara, a medju njima sjedila je gospodja Headley iz Ashforda. Poslije pečenke ustao je brat *dr. Krejči*, koji je izrekao dobrodošlicu gostima. On je u svom govoru, poznatom pjesničkom vještinom, opisao naše lijepe krajeve, te je medju ostalim rekao slijedeće: Tijesna je zemlja, na kojoj stanujemo, okružena sa svih strana visokim gorskim vrletima, pa se zvon, koji naviješćuje u dolini prve jutarnje sunčane zrake, čuje preko granica, koje nas opkoljuju. I baš radi toga, što nam je naša rodna gruda tijesna, ona nam je zato to milija; mila nam je zato, što je puna prirodnih ljepota i prirodnog bogatstva. Pod sivim pećinama, koje

Te zovu da sa njih uživaš nezaboravni vidik sve do Jadranskog mora i do švicarskih Alpa i odanle sve do panonskih ravnina — protežu se nepregledni predjeli šuma, iz kojih crpimo glavni dio našeg narodnog prihoda. U nizini ore seljak svoju zemlju, koja mu zbog svoje plodnosti daje obilate plodove. Osim toga razvijaju se trgovina i industrija, koje vode tešku borbu s inostranom poduzetnošću i proizvodnjom; bogata je takodjer domaća obrt, kojom se radi njezine samoniklosti i raznoličnosti, vrlo ponosimo. Tako možete na tom malom komadiću zemaljske krugle naći skupljeno sve — od ljubavi, koju gojimo za ljepote visokih sniježnika i gorskih jezera, za tišine naših šuma i žubor potoka, za zelene livade i zlatno klasje — sve do koristi, koju crpimo iz strojeva, koji se okreću u našoj industriji i radničkih ruku, koje u rudnicima obavljaju težak radnički posao. — Blizina naših državnih i narodnih susjeda, neizmjerena ljubav do rodne grude, poštovanje i odanost vlastitom narodu i dani mu u obilnoj mjeri preduvjeti za njegov razvitak i opstanak, činjenice su, koje stvaraju najbolje raspoloženje za rad u smislu naših rotarskih ideala, i tu svoju zadaću vršimo po svojim najboljim sposobnostima i uvjerenju. Usprkos razlika u državnoj pripadnosti i razlike u narodnosti i usprkos tome, što narod granice koje nas opkoljuju u svom srcu ne priznaje, gojimo ipak najbolje odnose do naših susjeda i utvrđujemo ne samo naprama njima, nego i u našem vlastitom narodu uvjerenje, da medjunarodne ugovore treba ispunjavati i poštivati i da mogu samo dobri susjedski odnosi, osobito pak priznavanje medjunarodnih prava i dužnosti osigurati narodu to, *što si mi svi toliko želimo, a to je mir, kulturni i gospodarski razvitak i bolji život.* — Konačno Vas mogu uvjeriti, da mi s udivljenjem i najvećim poštovanjem gledamo na narod, kojemu Vi pripadate, i da se divimo njegovoj visokoj kulturi; takodjer istodobno mogu Vam s ponosom potvrditi, da i naš narod imade pjesnike i pisce, čija su odlična djela prevedena u više stranih jezika, da imade i naš narod kipare i slikare, čiji su umotvori primljeni u medjunarodne galerije, da imade i naš narod veliki broj izumitelja i učenjaka svjetskoga glasa, a takodjer i u najjednostavnijim slojevima našega naroda možete naći uz bistrumnost, poštenje i ustrajnost, mnogo naravne kulture srca i obilje socijalnog osjećaja.

Ovaj je govor br. *Zdenko Knez* iza toga pročitao na engleskom jeziku, nakon čega digla se *gospodja rotara Headley*, koja se u njemačkom jeziku zahvalila za srdačni doček i ujedno istakla prve utiske, koje su gosti stekli na Bledu i okolici. Ona je izrazila želju, da i naši članovi posjete u što većem broju Englesku, naročito da šalju svoju omladinu u engleske škole.

Onome što je kazala *gospodja Headley*, dodaje rotar *Tom Smith* po prilici slijedeće: Iskreno pozdravlja ljubljanske rotare i divi se lijepoj zemlji, koja se ističe svojim prirodnim krasotama i svojim srdačnim gostopriimstvom. Kad se pretsjednik Rotary International, *John Nelson*, nedavno vratio sa svoga puta po Balkanu, kazao je, da žive ovdje najsajjniji rotari. Kad je pak došao kući rotar *Blair Fish*, pričao je, kako su Nijemci i Austrijanci, putujući

po Jugoslaviji, bili naročito oduševljeni radi jugoslavenskog rotarskog običaja, da se meetinzi ne vrše za vrijeme ručka, nego za vrijeme večere, i te večere redovito svršavaju ujutro. — Rotary je divna institucija, jer se tu sastaju predstavnici svih struja, baš zato, jer tu nema mjesta politici. Kod Vas ima u Rotary klubovima predstavnika svih vjera, pravoslavni, katolika, muslimana, jevreja, a nema nikakvih diferencija. Naše društvo rotarskih izletnika je tipično za Rotary. Nas nije niko *zvanično* izaslao, niti koga predstavljamo, niti imamo koji zadatak da izvršimo. Mi smo jednostavno došli k Vama, jer smo čuli, da ima kod Vas u Jugoslaviji vrlo dobrih rotara. Gdjegod smo naime bili, a mnogo smo dosad putovali, svugdje smo o jugoslavenskim rotarima čuli samo najbolje. Jugoslavija postaje sve poznatija kod nas u Engleskoj. Ja Vam proričem, da će ovaj Vaš kraj u najkraće doba, barem kroz nekoliko godina, biti dupkom pun samih Engleza; tu Vam ništa ne pomaže, *jer ovo jezero i ove planine, to je daleko iznad svega što smo dosad imali prilike da vidimo.*

Za vrijeme večere, kao i kasnije, razvio se slobodan razgovor medju našim i engleskim članovima, pa su se u tim razgovorima, koji su tekli u posve prijateljskom tonu, tražila objašnjenja za sva pitanja, koja su nas interesirala. Ujedno je tom prilikom naš klub darovao svakom zastupanom engleskom klubu svoju zastavicu.

Za uzvrat darovali su našem klubu svi engleski klubovi zajedno veliku zastavu. Zastava je od čiste svile, u vrhu izvezena engleska državna zastava, a na donjem polju natpis: English Rotarians Visit 1934. Vrh štapa ukrašen je divno izradjenim rotarskim kotačem, sa kojega visi 16 plavih vrpca, sa imenima svih klubova koji su na putovanju zastupani.

Nakon dobre večere i obilatog prijateljskog razgovora, prešlo je cijelo društvo u kavanu, gdje se prijateljski domijenak nastavio uz glazbu i ples. Osobita je atrakcija za goste bila, kad su u dvoranu ušle naše gorenjske djevojke i mladići, odjeveni u narodne nošnje, donijevši za svakoga gosta kiticu cvijeća, što su ga ubrali na našim slovenskim planinama. Kad su bili cvijećem okićeni svi gosti, tada su seljačke djevojke i mladići izveli nekoliko domaćih plesova uz originalnu glazbu, što je pobudilo osobiti interes kod engleske rotarske braće.

Ovaj nas je događaj sve tako animirao, da je kasnije cijelo društvo zaplesalo najprije naše narodno kolo, a onda su nam Englezi pokazali jedan svoj narodni ples, kojega je takodjer plesalo cijelo društvo.

U ovako veselom raspoloženju ostali smo zajedno preko ponoći, a vjerovatno ne bi se bili rastali ni tada s našim novim prijateljima, da nijesu oni morali u utorak rano otputovati u Trst, gdje su se ukrcali na parobrod i otputovali u Dalmaciju. A da se doista našim engleskim prijateljima svidjela naša Slovenija, dokazom je to, što su nam već na rastanku obećali, da će nas na povratku svakako u Ljubljani posjetiti, te da će se još jednoć navratiti na Bled.

*

Iz Trsta otputovali su engleski rotari pravo u našu lijepu Dalmaciju, i zadržali su se dulje vremena u Dubrovniku, gdje su dapače prisustvovali Charter slavi dubrovačkog kluba. Odatle su načinili izlet u kršnu nam Hercegovinu, te ponosnu Bosnu. Iz Dalmacije vratili su se u Sušak, a odanle u petak dne 15. lipnja u Ljubljani. Vratili su se s udivljenjem za naše divno more i očarani krasotama naših krajeva. Samo nesreća je htjela, da su baš zadnji dio puta t. j. iz Sušaka do Ljubljane imali toliko nezgoda s autobusima, koje im je stavila Jugoslavenska expres agencija u Sušaku na raspolaganje, da su prva kola stigla u Ljubljani jedva oko 3 sata, druga tek poslije 4, a zadnja oko 6 sati navečer umjesto u 1 sat popodne, kako je bilo dogovoreno i pogodjeno. Uslijed toga nažalost nije ni zajednički naš ručak ovdje onako protekao, kako smo ga bili zamislili, a i gostima je bio time pokvaren utisak, koji su ponijeli sa mora. Ovdje je naš klub brojno dočekaao naše goste s našim pretsjednikom *drom. Slokarom* na čelu, ali uslijed opisanih nezgoda, objed se morao servirati u više navrata. No usprkos tome raspoloženje naših gostiju bilo je vrlo odlično, te smo ostali gotovo do 8 sati zajedno, kad su krenuli na Bled, gdje su prenoćili.

Ručak je bio priredjen u dvorani Union hotela, gdje je visjela i velika zastava, koju su nam Englezi bili darovali. Goste je pozdravio *dr. Slokar*, poslije toga je naš tajnik br. *Zdenko Knez* izručio engleskim gostima darove, koje je klub priredio za sve engleske goste. Kod te je zgone br. Knez rekao od prilike ovo: Sad ste vidjeli našu domovinu i sretni smo, da se zadovoljni vraćate kući. Naš je klub sretan, što ste svoje putovanje kroz našu zemlju kod nas započeli i da se kod nas i opraštate s našom domovinom. Zato dozvolite nam, da se kod oproštaja ravnamo i po našim starim kranjskim običajima, t. j. da gost, koji odlazi iz našega doma, dobije sobom „šajdezen“, t. j. ostanke, te da imade na putu što da jede. Budući da se bojimo, da ćete putem možda biti gladni, izručujemo Vam ovaj rogožar domaćih proizvoda: kranjsku kobasicu, bocu štajerskog vina, komad domaćeg kruha, pogaču, licitarsko srce i konja, i neke još sitnice, te ukras svake naše djevojke: kiticu karamfila s ružmarinom.

Ovaj dar, koji je za gospodu bio aranžiran u rogožarima, a za gospodje u crvenoj marami, učinio je najbolji utisak na naše engleske goste i sami ga nazvaše originalnim. Koliko im se taj naš dar svidjeo, dokazom je, što su si mnogi od njih dali u svoje bilježnice točno upisati sadržaj i značenje „šajdezna“, a osim toga dali su se svi prevesti natpise, koji su se nalazili na licitarskom srcu. Slovenski su stihovi velikoj većini prijali, samo se našem prijatelju Thom Smithu jako na žao dalo, kad je čitao stihove svoga srca, gdje djevojka pjeva momku, ako je ostavi, da će ga zaboraviti. A rotar Smith uvjeravao nas je baš o protivnom i rekao: Premda Vas ostavljam, ipak ću i nadalje ljubiti Vas i Vašu dragu i lijepu domovinu.

Sve ove rogožare aranžirala je s najvećom ljubavi i požrtvovnosti *gospodja našeg guvernera brata dr. Krejčija*, pa se nadamo, da joj je uz našu zahvalnost za njezin trud i brigu, priznanje naših dragih gostiju najmilije uzdarje.

Poslije ručka, koji je uz prekide trajao nekih 5 sati, otišli smo s gostima korporativno u kavanu „Nebotičnik“, odakle se pružio prekrasan vidik na bijelu Ljubljanu i na sve okolišne planine. Ovaj je vidik pružio gostima najveći užitak i ponovno ih oduševio za naše slovenske planine, pa su u tom raspoloženju brzo zaboravili na neugodnosti puta iz Sušaka.

Kad se već sumrak spuštao, odoše naši gosti na Bled, nakon što si stisnusmo ruke na rastanku u najvećem prijateljstvu i zadovoljstvu i jedni drugima kliknusmo: do skora vidjenja!

ING. RADOVAN ALAUPOVIĆ,

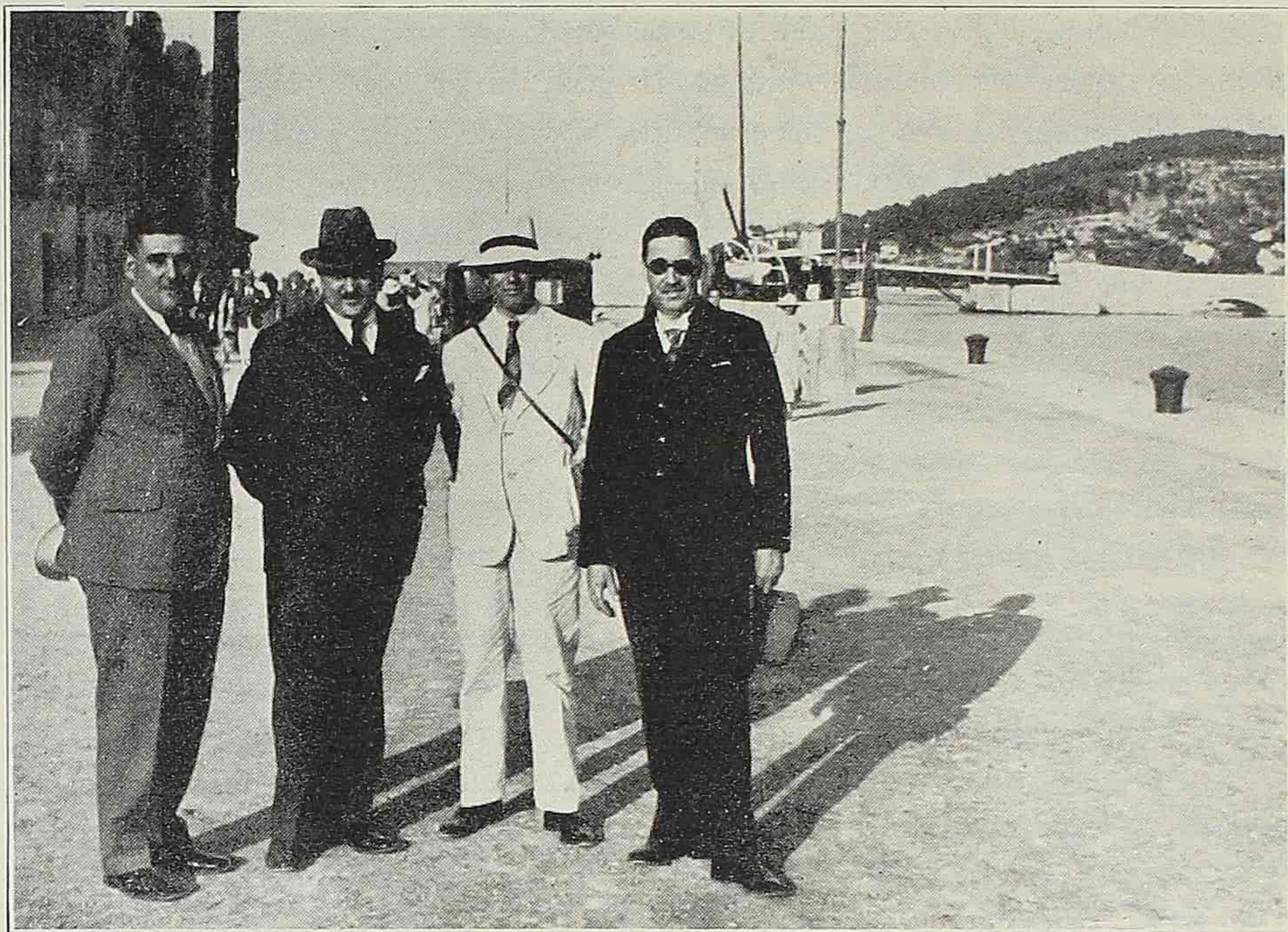
R. C. ZAGREB:

Dne 31. maja o. g. proslavio je, kako Vam je poznato, draga braćo, Rotary Club Dubrovnik svoju svečanost predaje Chartera. Ovu predaju Chartera Rotary Club Dubrovnik naročito je udesio u vezi sa dolaskom engleskih rotara u Jugoslaviju, a pogotovo na naš Jadran. Od našeg kluba prisustvovali smo ovaj svečanosti brat dr. Leustek, Pavle Ostović i ja. Na putu u Dubrovnik stigao sam ja već 29. maja u Split i tu priliku upotrijebio da se sastanem sa splitskim rotarima. Istoga dana u večer imali su splitski rotari jedan sastanak u Hotelu Salone, da se dogovore još o svima detaljima dočeka engleskih rotara, koji su imali da stignu u srijedu 30. maja sa ladjom „Kralj Aleksandar“ iz Trsta. Kod nevezanog sastanka splitskih rotara bio sam vrlo srdačno dočekan i rečeno mi je tom prilikom ponovno, kako su bili ushićeni lijepim uspjehom naše distriktne konferencije u Zagrebu.

Dne 30. maja stigli su engleski rotari — oko 40 na broju — u Split, srdačno dočekani od splitskih rotara. Prije podne razgledali su sve znamenitosti grada Splita, a poslije podne upriličen je njima u počast izlet u Trogir ladjom „Bakar“, koju je dala na raspolaganje Jadranska Plovidba. Pod vodstvom prof. Josipa Barača razgledali smo čuvene znamenitosti grada Trogira.

Prije našeg povratka za Split stigli su iz Šibenika naš guverner brat doktor Milan Stojadinović za gospodjom, pretsjednik R. C. Beograd brat Adolf Münch, nekoliko šibenskih rotara na čelu sa njihovim tajnikom bratom Vičićem i konačno naš neumorni tajnik rotar Dragan Tomljenović. Na povratku iz Trogira u Split razvila se vrlo lijepa i ugodna zabava, kojom je prilikom naš guverner dr. Milan Stojadinović, vrativši se sa distriktne konferencije 66. distrikta, izrazio nama svima jugoslavenskim rotarima srdačne pozdrave československe braće, a naročito zahvalnost guvernera rotara dra. Karela Neuwirta zagrebačkom klubu na vanredno lijepom prijemu u našoj sredini.

Na večer istoga dana upriličio je splitski klub svečani meeting u Hotelu Central u čast engleskih rotara, te je tom prilikom primio splitski klub zastavu od engleskih rotara i to u ime svih onih klubova, čiji su članovi prisustvovali ovoj ekskurziji na naš Jadran. Sama svečanost potekla je vrlo lijepo.

Englezi i naši u Trogiru

Na Tijelovo dne 31. maja otputovala je grupa engleskih rotara u Dubrovnik ladjom „Dubrovnik“. Od jugoslavenskih rotara pošli su guverner doktor Milan Stojadinović, pretsjednik Adolf Münch iz Beograda, brat Knežević od R. C. Osijek, 3 SPLICANA: brat ing. Matošić, Aljinović i Baldazar, od R. C. Šibenik dr. Marušić i ja od Rotary kluba Zagreb.

Na brodu se je vrlo brzo razvila lijepa i prijateljska atmosfera izmedju engleskih in jugoslavenskih rotara, koja je naročito dobila svoju kulminaciju za vrijeme ručka kada smo iza pjesme engleskih rotara i mi Jugoslaveni svoje umjeće i na ovom polju pokazali. Kako nije medju nama bio bolji, to sam morao ja da preuzmem vodstvo ovog pjevačkog društva prisutnih jugoslavenskih rotara, te smo tako oduševili našu braću iz Engleske, naročito sa nazdravicom „Mnoga ljeta sretni bili...“, da nam je put tako brzo prošao, da smo se iznenadili, kada je naš brod pristao u Gružu.

Na obali dočekali su nas dubrovački rotari sa svojim pretsjednikom Jovom Bravačićem, a od zagrebačkih rotara bili su prisutni brat dr. Leustek i brat Pavle Ostović, koji su već dan prije stigli u Dubrovnik.

U 9 sati bila je svečana predaja Chartera dubrovačkom klubu. Ova svečanost uspjela je iznad svakog očekivanja i vidjelo se je, koliko truda su si dala dubrovačka braća, da nam boravak medju njima bude što ljepši i ugodniji. I Rotary Club Sarajevo bio je zastupan na ovoj svečanosti po pretsjedniku bratu dru. Babiću. U ime zagrebačkog kluba pozdravio sam ja dubrovačku

braću i predao im čekić, koji je dao izraditi naš brat dr. Šenoa. Iza oficijelnog djela sjednice započeo je ples, koji je trajao do 4 sata u jutro. Brat guverner otputovao je o ponoći za Veneciju i dalje za Ameriku radi učestvovanja na konferenciji u Detroitu.

Drugi dan 1. juna razgledali su engleski rotari grad Dubrovnik, a poslije podne otišli smo svi zajedno automobilima u Trsteno. Na večer istoga dana priredjena je njima u čast večera u gostioni „Tete Jele“ na Ombli, te se i tu razvila jedna vanredno drugarska zabava, koja je kulminirala u pravom rotarskom bratimljenju između Jugoslavena i Engleza. Zagrebački rotari doprinjeli su mnogo tome vanredno uspjelom drugarskom sastanku. Engleski rotari bili su naročito ushićeni našim „Križevačkim štatutima“ i bilježili su sve faze ovog napornog služenja prijateljstvu. Naša pjesma „Mnoga ljeta sretan bio . . .“ otkucana je u Hotelu Imperial u 50 primjeraka, te će, izgleda, naći odaziva i u engleskim klubovima, jer moram konstatovati, da su Englezi bili vrlo dobri učenici.

Izgleda, da smo mi, zagrebački rotari, i ako nas je bilo samo trojica, učinili naročiti utisak na naše engleske prijatelje, jer je njihov vodja rotar Thomas Smith od R. C. Harrow, Middlesex, po povratku s ove večere, izjavio, da engleski rotari sa žalošću konstatiraju, da ne mogu na njihovom putu posjetiti naš klub, ali da nam žele predati svoju zastavu kao vidljiv znak njihove iskrene simpatije prema našem klubu. I zaista dne 2. juna na večer upriličili su engleski rotari jedan kratki meeting u prostorijama Hotela Imperial u čast Rotary kluba Zagreb, te nam tom prilikom predali svoju zastavu.

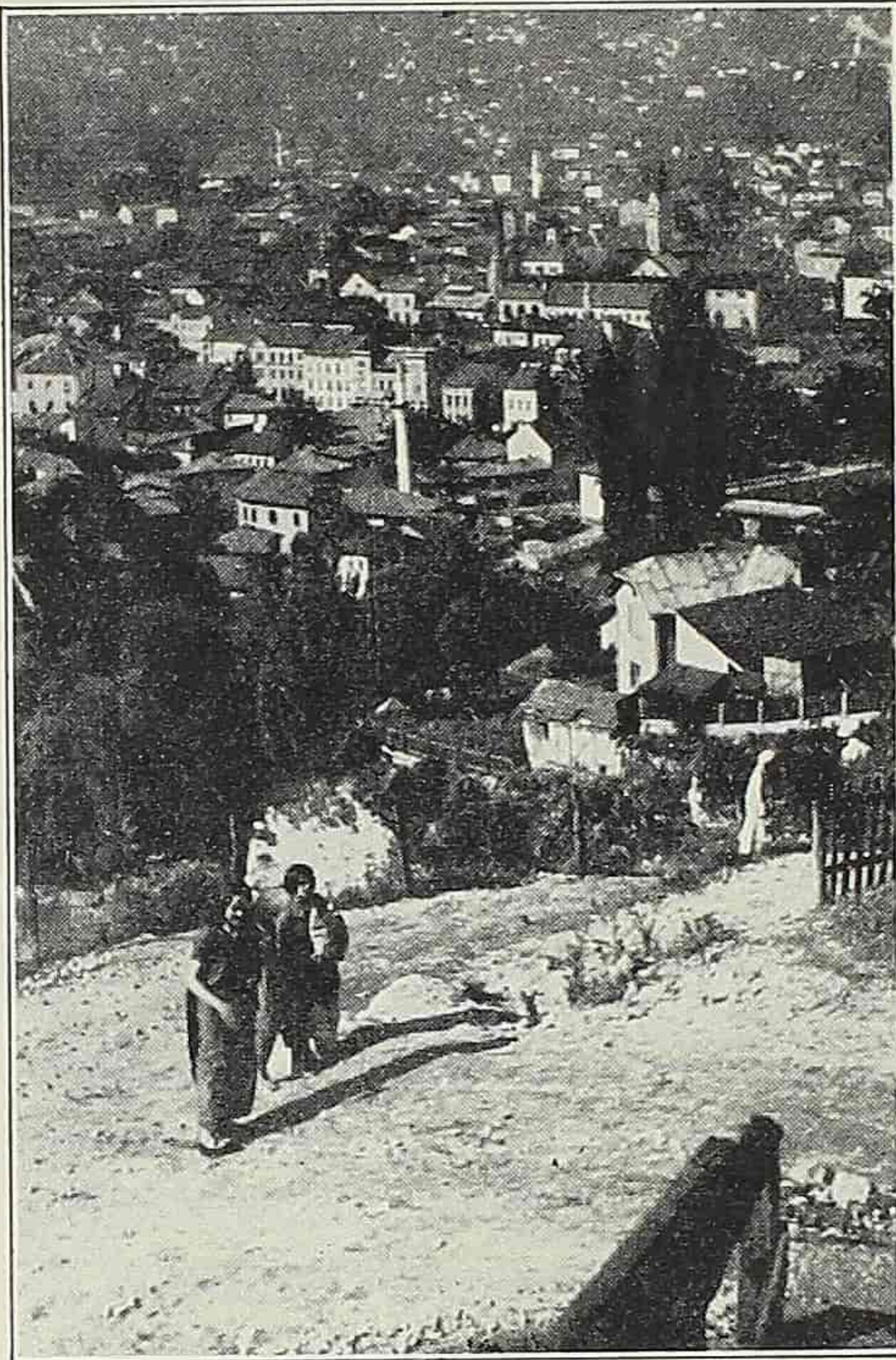
Ja sam se, braćo, Englezima srdačno zahvalio na toj velikoj pažnji prema našem klubu, a brat Pavle Ostović oduševio je braću Engleze sa nekoliko lijepih i biranih riječi na engleskom jeziku. Kako su Englezi htjeli da čuju i „den Dritten im Bunde“, to je i on morao nešto da im kaže na engleskom jeziku, što moram priznati, da je odlično izvršio.

IZ IZVJEŠTAJA R. C. SARAJEVO

od 4. juna 1934:

Na svojem putu po Jugoslaviji uputili su se engleski rotari takodjer u Sarajevo. Vožnja automobilima iz Dalmacije u Sarajevo nije, po pričanju naših milih gostova, bila baš sjajna, te su, u tom pogledu, razmaženi gostovi očekivali ugodnija komunikaciona sretstva. Ali je zato doček od strane Rotary kluba Sarajevo bio to srdačniji. Gostove je na mitingu, održanom dne 4. juna 1934 pozdravio na domaćem jeziku pretsjednik brat dr. Babić i istaknuo veliki značaj posjete obzirom na šesti rotarski cilj. Brat dr. Jojkić preveo je gostovima pozdravni govor pretsjednika na engleski jezik i odabranim riječima dao kratak pregled bosanske historije te se srdačno zahvalio za obilni i velikodušni dar (Din 7500.—), koji su gostovi poklonili u korist žrtava rudarske katastrofe u Kaknju i time manifestirali svoje saučesće u toj našoj

nacionalnoj nesreći. Krajem svoga govora napio je u zdravlje uzvišenoga i voljenoga vladara engleskog kralja Djordja, koji upravo tada slavljase svoj rođendan. Zatim je intonirana engleska himna.

Sarajevo

Na pozdravu odgovorio je vodja grupe engleskih gostova rotar T. Smith lijepim, rotarskim idejama prožetim govorom, u kojem je naročito istakao kako je engleske gostove ushitila ljepota naše domovine. Zahvalio se je za lijepi doček i pri kraju svoga govora nazdravio Njegovu Veličanstvu Kralju Aleksandru I., na što je glazba zavisirala kraljevu himnu.

Pretsjednik kluba predao je engleskim gostovima lijepo izradjenu jugoslavensku zastavu, rad banovinske škole za umjetnu obrt te iz zamolio da ovaj dar primu kao uspomenu na prijatni sastanak i u znak iskrenoga prijateljstva. Zahvalio se srdačnim riječima rotar Smith i predao sarajevskom klubu jednaku zastavu kakvu bijaše primio i ljubljanski klub; izrazio je želju, neka ta zastava bude znak iskrenoga prijateljstva i privrženosti rotarstvu.

Brat dr. Babič zahvalio se za prekrasan dar.

Slijedio je još govor brata dr. Jeftanovića, koji je oduševljenim i temperamentnim riječima pozdravio engleske dame i sestre rotarke i pri tom se naročito sjetio Engleskinje Miss Adeline Pavli Irbi, koja je preko 40 godina provela u Sarajevu, gdje je u najtežim danima našega naroda posvetila sav svoj rad i svoju imovinu odgoju siročadi te u velikoj mjeri pomagala ustaše i izbjeglice za vrijeme ustanka od godine 1876. Njen grob čuva Sarajevo sa pietetom kao svijetli simbol naše blagodarnosti, prijateljstva i ljubavi za veliki britski narod.

Na govor brata dr. Jeftanovića odgovorila je gospodja Headley na njemačkom jeziku i žarkim govorom opisala dojmove što su ih engleski gostovi dobili u našoj domovini.

I brat Dučić opisao je engleskim gostovima kratkim riječima historijat i razvoj Sarajeva te im skrenuo pažnju naročito na veoma razvijenu šumsku industriju i eksploataciju uglja i gvoždja i na trgovinu kožama i krznom te domaću industriju.

Rotarske dame iz Sarajeva bijahu na tom sastanku odjevene u krasne narodne nošnje, koje su se engleskim gostovima vanredno svidjele.

od 14. juna 1934:

Naši engleski gostovi zaustaviše se na svojem povratku takodjer kod Rotary kluba na Sušaku. Dne 14. juna 1934 priredjen je zajednički lunch, na kojem je engleske rotare pozdravio najprije potpretsjednik brat Očigrija na domaćem jeziku, a zatim brat Smokvina na engleskom jeziku. Predao im je u spomen klubovu zastavu, a gostovi su se upisali u spomen-knjigu. Na pozdravu zahvalio se rotar T. Smith i pohvalio naročito lijep doček što su ga engleski rotari doživljeli na čitavom svome putovanju po našoj državi; očekuje uže lične veze izmedju članova engleskih i jugoslavenskih klubova, te se nada da je ova prva posjeta samo početak, kojemu će slijediti još mnogo srdačnih i ličnih odnošaja izmedju engleskih i jugoslavenskih rotara. Upravo ganutljiv bijaše prizor, kad je mali John Garner, sin rotara Garnera iz Wembleya, odjeven u crnogorsku narodnu nošnju, donio i uz sokolski pozdrav predao zastavu, što ju engleski gostovi darovali klubu Sušak. Na prekrasnom daru zahvalio se na engleskom jeziku brat Smokvina te se je na najsrdačniji način oprostio u ime kluba od dragih engleskih gostova. Zatim je slijedilo još zajedničko fotografiranje i razgledanje grada i njegovih zanimivosti. Priredjen je još izlet na Trsat, gdje su pregledali stari frankopanski grad, na kojem su članovi domaćeg kluba i vlasnica grada, grofica Nugent, tumačili zanimljive starine za koje su se gostovi vrlo interesovali.

DVA PISMA IZ ENGLJSKE

ROTARY CLUB OF ISLINGTON

July the Fourth 1934.

Dear Rotarian Knez,

The Members of the English Rotary Party who had the pleasure of meeting your Club on Monday, 28th May, at Bled and afterwards partaking of your splendid hospitality at Ljubjana on Friday 15th June, send you their grateful thanks for the cordial reception they received.

They will always remember the interesting stay in your town and the charming farewell gifts they received.

Will you extend to your President and Members our best wishes for the future prosperity of your Club, and the hope that we may again meet at an early date.

Yours very sincerely,

Thom Smith

International Service Chairman.

5th July 1934.

My dear Secretary Zdenko Knez,

As one of the two representatives of the Whitley & Monkseaton Rotary Club who formed part of the party, under the direction of Rotarian Tom Smith of Islington, recently visiting Yugo Slavia, may I take this opportunity of conveying to you the appreciation of my own Club President and members for the hospitality which you afforded to Rotarian Reid and myself together with our ladies when we had the opportunity of meeting you all, first at Bled and secondly on our return when we had the never to be forgotten pleasure of visiting you at Ljubljana.

On the first occasion you gave to each Club a small banner of your Country and Town which we have handed to the President of our own Club with your cordial greetings. On the second occasion was the never to be forgotten time when we travelled through by road and arrived so very late at Ljubljana. Notwithstanding this late arrival your Club assembled in full number along with your ladies and afforded us such an excellent welcome. After the late Lunch you took us to your wonderful Cafe house and then shewed to us your interesting Town.

Then we have to remember the interesting provision baskets which you handed to each of us to succour us on our journey and which we so very heartily appreciated.

I need hardly say that if at any time any of your members should be visiting England and arrive on the Tyneside area it would be our pleasurable duty to give them a hearty welcome.

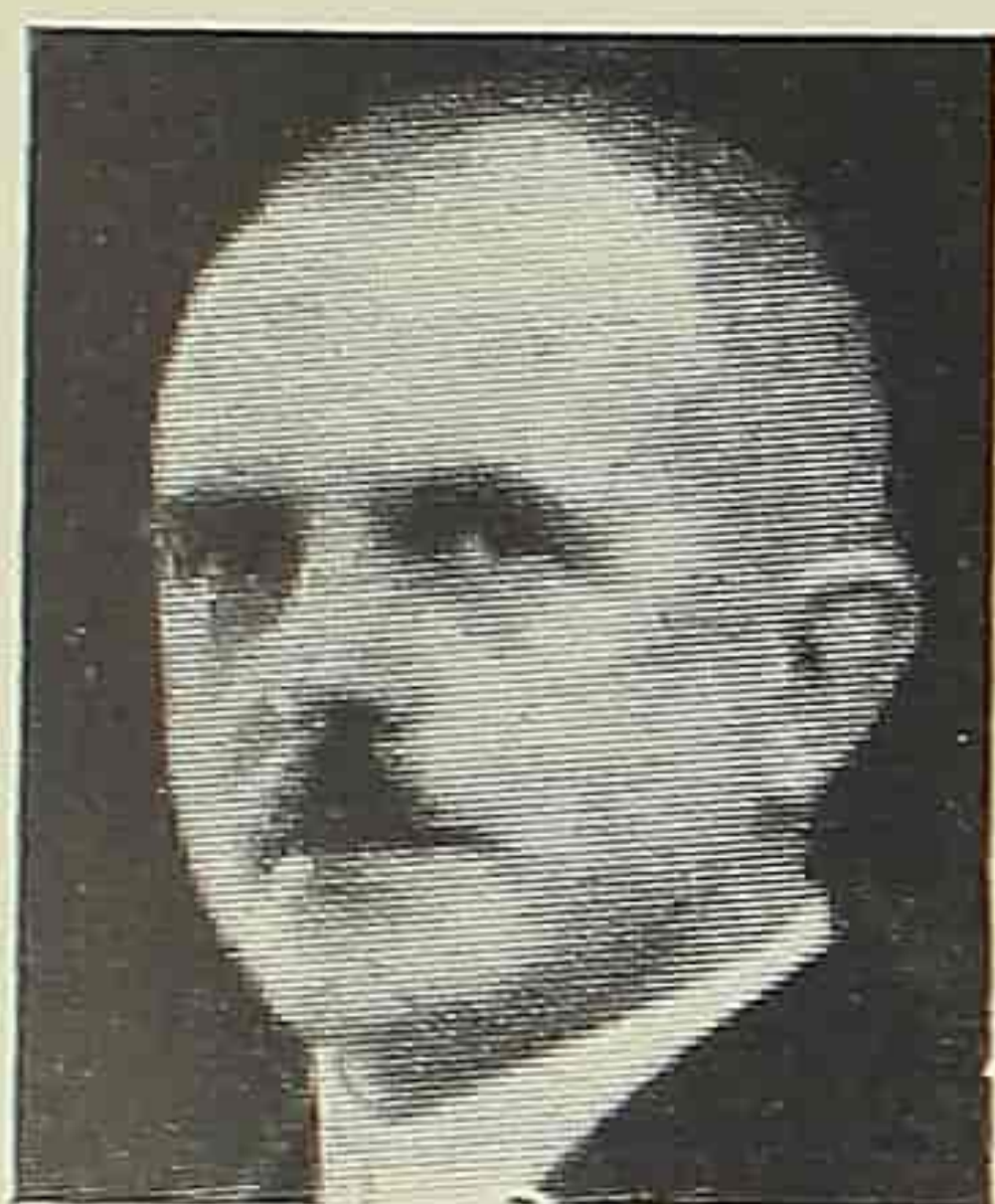
We hope that some of your members may be through in England at the Conference of R. I. B. I. to be held at Margate in May 1935 when again we will have the pleasure of seeing you.

May I take this opportunity of congratulating your Club on your Past President Dr. Viljem Krejči being appointed to the office of District Governor for the 77th District. We will ever remember that we had the pleasure of handing to him on your behalf the flag as the emblem of friendship on our visit. My personal regards to him and to all who assisted in any way to make our visit such a happy one. In particular we would pay special tribute to all the kindnesses we received from Mrs. Copeland.

Yours very sincerely,

A. Briggs

Secretary No. 3 District of R. I. B. I.
Past Secretary Whitley Bay Club (8 years)
Chairman No. 3 District Extension Committee
Past Member Club Service Committee
of R. I. B. I.

Josef Zaba

Sa naročitim veseljem primili smo vijest, da su českoslovački rotari izabrali za svoga guvernera za godinu 1934/35 našega dragog prijatelja brata Josefa S. Zabu iz Chrudima. Novi guverner 66. distrikta poznat je širom svijeta kao stručnjak u fabricaciji obuće. Rodio se na seljačkom posjedu, koji je kroz stoljeća pripadao njegovoj rodbini. Dovršio je trgovačku akademiju u Chrudimu. Poslije mature stupio je u službu tvornice cipela F. L. Popper, koja ga je doskora poslala u Englesku i Sjedinjene države da studira strojnu fabri-

kaciju cipela. Sa 25 godina vratio se i postao ravnateljem tvornice koja je stekla svjetski glas. Nakon više od 40 godina, koje je posvetio ovoj industriji, otišao je u penziju, pa sada svoje vrijeme posvećuje državnom bolesničkom osiguranju radnika i svom rotarskom radu. Godine 1929 osnovao je Rotary Club Chrudim, te je od tada pa sve do danas bio tajnikom ovoga kluba. Prilikom svojih putovanja naučio je četiri jezika: engleski, njemački, francuski i španjolski osim českoga, koji mu je materinski jezik.

Obzirom na njegov glas kao najbolji čehoslovački stručnjak u fabricaciji cipela bijaše rotar Zaba pozvat od strane posloводства društva „Peko“ u Tržiču, da izvrši reorganizaciju ove tvornice i da ju prilagodi sadašnjim kritičnim prilikama. Prilikom svoga ponovnog boravka u Tržiču dolazio je redovito na meetinge Rotary Cluba Ljubljana, gdje nam je bio vanredno mio gost. Nekom prilikom izvjestio nas je o svom putu po Engleskoj, gdje je posjetio više klubova i odakle nam je naročito isporučio pozdrave Rotary Cluba Derby; gdje je referirao o našem rotarstvu. Prošle godine prisustvovao je takodjer našoj distriktnoj konferenciji u Zagrebu.

Novoga českoslovačkog guvernera cijenimo prije svega s njegove iskrene privrženosti rotarstvu. Iz čitava njegova rada vidi se, da je kroz i kroz prožet rotarskom ideologijom. Zaba je čovjek veoma bogatoga i svestranoga životnog iskustva, koji ne govori mnogo i svoju energiju ne pokazuje u spoljašnjem ophodjenju, ali zato na svoj diskretan, miran, ali vanredno siguran način svuda prodire sa svojim zdravim i uravnoteženim nazorima.

Milome rotarskom prijatelju iskreno čestitamo na najvišoj časti, što mu je rotari njegova distrikta mogoše iskazati!

---

† Boris Žirovnik. Prvega predsednika ljubljanskega Rotary kluba, brata dr. Janka Žirovnika, je zadela teška izguba. Njegov edini sin Boris, student prava, je preminul dne 5. junija t. l. Teško prizadeti oče, naš dragi brat Janko, je pokopal s svojim sinom svoj up in svoje nade. Pokojni Boris

je bil izredno simpatičen in priljubljen mladenič, dober sin, priden dijak in strumen sportnik. Kot sin rotarja se je udeležil prvega campa rotarskih sinov v Radstadtu v Avstriji poleti leta 1932. O svojih vtisih in doživljajih je poročal v našem klubu na meetingu dne 28. septembra 1932. In ko smo z dopadajenjem poslušali mladega moža, smo se radovali zaeno z očetom in se nadejali, da ga bomo kmalu mogli sprejeti v naš klub kot očetovega namestnika. Toda volja in nameni Vsemogočnega so bili drugačni. Vsi bratje iskreno sočuvstvujemo z našim dragim bratom Jankom in njegovo družino. Naj mu bo naše sočuvstvovanje uteha v bridkosti, pokojnega Borisa pa bomo ohranili v blagem spominu. — Naj mu sveti Večna Luč!

KRIZA V RUDNIKIH TRBOVELJSKE PREMOGOKOPNE DRUŽBE

RIHARD SKUBEC,
R. C. LJUBLJANA:

Ljubljana, 5. julija 1934.

Preden preidem na konkretno obravnavanje perečega vprašanja, smatram za važno orisati v kratkem položaj, v katerem se nahaja naša družba v primeri z drugimi premogovniki v naši državi.

Celokupna produkcija vseh rudnikov v državi je znašala l. 1929. 5,634.900 ton in je zaradi obče krize padla v letu 1933. na 4,151.460 ton, t. j. za 27 %. Upravičeno bi bilo, da bi nazadovala produkcija naših rudnikov v približni izmeri drugih rudnikov, ali so, žal, nastopili razlogi, kateri bistveno spremenijo našo udeležbo na premogovnem trgu naše države. Produkcija naših rudnikov, ki je leta 1929. znašala 1,957.640 ton, je padla v letu 1933. na 921.376 ton, t. j. za približno 53 %. Glavni vzrok za to močnejše nazadovanje produkcije naših rudnikov je zapostavljanje teh od strani železniške uprave, ki je glavni konsument premoga v naši državi. Medtem ko je porastel kontingent državnih rudnikov na celokupnih dobavah državnim železnicam od 27 % na 40 %, ostalih privatnih rudnikov od 27 % do 35 %, je padla naša udeležba pri dobavah v istem času od 46 % na 25 %. Dejansko smo dobavili za državne železnice v letu 1929. še 946.000 ton, v letu 1933. samo 388.000 ton, medtem ko drugi rudniki na državnih dobavah niso izgubili, temveč še pridobili. Vsa prizadevanja družbe, da bi se spremenilo to zapostavljanje naših rudnikov, žal, niso rodila nobenega uspeha.

Na privatnem trgu je družba v konkurenčnem boju z drugimi rudniki države obdržala vse svoje pozicije izven onih najbolj oddaljenih relacij, kjer je postala zaradi večkratnega zvišanja tovornin od strani državne železnice, žal, nekonkurenčna.

Vsakdo, ki ima vpogled v poslovanje industrijskega podjetja, bo lahko ocenil, kakšne gospodarske posledice more imeti zmanjšanje obsega obratovanja

posebno v rudniškem podjetju, pri katerem je udeležba manualnega dela mnogo večja kakor pri vsaki drugi industriji. Družba se je morala prilagoditi zmanjšanemu obsegu dela. Posledice so bile znatne redukcije osebja in je vsem znano, s kakšnimi težkimi posledicami je bilo to zvezano. Družba je postopala pri vseh teh redukcijah kolikor mogoče socialno in je obdržala v službi tudi take delavce višjih kategorij, za katere ni imela zaposlitve. Če bi se bilo postopalo strogo po načelih racionalnega gospodarstva, bi bilo že dolgo potrebno zmanjšati sedaj že znižani stalež za nadaljnjih približno 1000 delavcev in predvsem takih delavcev, ki so v I. kategoriji in dobivajo razmeroma visoke mezde in druge ugodnosti — brez njih kategoriji ustrezajoče zaposlitve. Tega družba ni storila in je to eden glavnih vzrokov, da je prišla v sedanji težavni položaj.

Izven množine premoga je bistven faktor za kalkulacijo cena, ki se doseže za produkt. Od leta 1929. so zaradi politike državnih železnic in neurejenega premogovnega trga cene bistveno nazadovale. Pri državnih železnicah smo bili primorani popustiti pri vsakoletnih pogajanjih na cenah, tako da so te potisnjene za 40 % navzdol. Tudi na privatnem trgu so cene občutno nazadovale in za naš premog v večjem razmerju kakor pri drugih rudnikih, ker ima družba zaradi svojega obsega večji akcijski radij in mora deloma plasirati svoj premog tudi v bližini drugih rudnikov, kateri zaradi manjše oddaljenosti od zvišanja tovarnin niso bili toliko prizadeti.

Posebne važnosti za kalkulacijo je tudi, da so rudniki dravske banovine z doprinosi za javne in socialne dajatve mnogo bolj obremenjeni kakor rudniki vseh drugih banovin. Izven doprinosa od Din 5.— na tono za Pokrajinski pokojninski sklad znaša obremenitev za socialno zavarovanje, posebno za penzijsko blagajno uradništva, poduradništva in delavstva nadaljnjih Din 5.— na tono; k temu pridejo še višje banovinske in občinske doklade, tako da je vsaka tona premoga iz naših rudnikov za približno Din 12.— višje obremenjena kakor pri premogovnikih v drugih banovinah.

Posledice nazadovanja oddaje in cen ter izredne obremenitve naših rudnikov se zrcalijo v bilancah zadnjih let. Medtem ko je bilo mogoče še v letu 1931. skromno obrestovati naloženi kapital, je ostal ta v letih 1932. in 1933. brez obresti. Iz zadnjič objavljene bilance za poslovno leto 1933. je razvidno, da je znašal čisti dobiček v tem letu okrog Din 1,800.000.—, in je za presojo trenutnega položaja važno preiskati, kakšne spremembe so nastopile od časa zaključka zadnje bilance.

Kljub našemu odporu in jasni izjavi, da družba ne more prenesti nobenega nadaljnega nazadovanja železniških cen, je železniška uprava odredila tudi letos ponovno znižanje cen, na katere smo morali pristati, če smo hoteli sploh vsaj delno zaposliti naše delavstvo. Za naše debele vrste premoga, ki predstavljajo naš edini rentabilni posel, niti ne dosežemo proizvodjalnih stroškov, medtem ko moramo oddajati drobne vrste daleč izpod cen produkcije. Cene na privatnem trgu so naprej v nazadovanju.

Vsakdo bo vprašal, kako je mogoče, da družba tako težko vzdrži konkurenco manjših neurejenih rudnikov. Razlogi so enostavni: Izven prej omenjenih višjih javno-socijalnih dajatev živi večina manjših rudnikov od tega, kar delavcem *ne* plača. Medtem ko so znašali povprečni zaslužki na šiht pri naših rudnikih približno Din 47—, plačujejo podjetniki v drugih pokrajinah svoje delavce povprečno komaj s polovično mezd. Tudi vzdrževanje socijalnih in stanovanjskih objektov in sanitarnih naprav ni na tej višini kakor na naših rudnikih in zaradi tega ne povzroča takih izdatkov, kakor jih imamo mi iz tega naslova. Ker polaga družba javno svoje račune in je, kakor znano, davčna praksa v Sloveniji zelo stroga, je s tem tudi konkurenčna sposobnost družbe znatno tangirana. Kljub dovršenosti naših naprav in s tem v zvezi večji storitvi našega delavstva, je iz omenjenih razlogov jasno, da tudi najbolj fundirana družba na dolgo ne more prenesti različnega tretiranja od strani zakonodaje in ne more plačati *dvojnih* mezd, če hoče vzdržati ravnovesje v svojem gospodarstvu.

Družba toplo pozdravlja boj delavstva za enotno ureditev delovnih pogojev v vsej državi, seveda pod pogojem, da se uredijo zahtevane minimalne mezde v vseh krajih naše države enotno in enakomerno.

Razen bistvenega vpliva omenjenih dejstev na kalkulacijo premogovnih cen, je bila družba še obdarovana s posebno trošarino na cement, katera obremeni podjetje z zneskom od približno treh milijonov dinarjev na leto, tako da je postala produkcija cimenta, ki je bila v prejšnjih letih rentabilna in ki nam je pomagala premagati težkoče, ki smo jih imeli pri premogu, pasivna.

Iz predstoječega sledi, da je bila družba *primorana* podvzeti posebne ukrepe zaradi znižanja proizvodjalnih stroškov, če je hotela ostati na zdravi podlagi. Družba je bila postavljena pred alternativo, ali zapreti obrate in cele rudnike in koncentrirati svojo produkcijo na glavni obrat, kar bi imelo za posledico odpustitev večjega števila uradništva, poduradništva in najmanj 1000 delavcev — ta solucija bi bila vsekakor s stališča družbe najpovoljnejša — ali pa da išče potrebne prihranke v tem, da zmanjša vse svoje personalne izdatke v taki meri, da ji bo omogočeno nadaljnje obratovanje brez žrtvovanja eksistence številnih delavcev in njih družin.

Pri večkratnih intervencijah delavskih zaupnikov so ti vedno izjavljali, da smatrajo za največje gorje, če se morajo izvršiti številni odpusti delavstva. S tem, da se je družba odločila obdržati kljub težavni situaciji pretežno število delavstva, je mislila izvršiti eminentno socijalno delo in je s tem prevzela nase vsa bremena, ki izvirajo iz zaposlitve prekoštevila delavstva.

Izven najstrožjih mer v svrhu štednje je bila družba primorana poseči po ukrepu, da zniža ne samo prejemke svojih nastavljenecv, temveč tudi izdatke za vrhovno vodstvo in režijske izdatke sploh. Ti ukrepi so izvršeni tako, da so čim manj prizadete socijalno šibkejše kategorije nastavljenecv in so dohodki vodstva in višjih nastavljenecv v večji meri pritegnjeni k znižanju kakor dohodki nižjih nastavljenecv in delavstva.

Kar se tiče delavstva, so bile sklenjene te mere:

1.) *Znižanje mezd za 6 %.*

Kakor sem že uvodoma omenil, so mezde, ki jih plačuje družba, najvišje v vsej državi. Pri vseh dosedanjih znatnih redukcijah prejemkov je bilo delavstvo najmanj prizadeto. Medtem ko je uradništvo in posebno še vodilni funkcionarji moralo prenesti do sedaj znižanje prejemkov od minimalnih 25 % celo do 65 %, so se minimalne mezde delavstva do sedaj znižale samo v letu 1931. za približno 5 % in sedaj za 6 %, skupaj tedaj za 11 %.

Leta 1922. je bil skupno z zastopniki delavstva ustanovljen indeks življenjskih potrebščin za delavca in delavske rodbine in je morala izdati družina v letu 1929. za vse potrebščine Din 7283'99, medtem ko je treba izdati za iste življenjske potrebščine v sedanjem času samo Din 5318'—, tedaj za 29 % manj kakor leta 1929., dočim znaša, kakor rečeno, celokupna redukcija minimalnih mezd samo 11 %. Glede na mezde, ki jih plačujejo drugi rudniki, in na indeks življenjskih potrebščin se tedaj nikakor ne more trditi, da se je življenjski standard delavstva poslabšal. Res je sicer, da se v poletnih mesecih dela omejeno. Oficijelno se je delalo v zadnjih mesecih samo 13 delavnikov, ali faktično je delavstvo izvršilo povprečno najmanj 17 šihtov in bo že v juliju mogoče zaposliti delavstvo 18 do 19 dni ter se bo ta zaposlitev v jesenskih in zimskih mesecih predvidoma še izboljšala.

Kolikor sem poučen, ne dela niti en rudnik v državi s polno paro, ampak so vsi primorani uvesti delno praznovanje.

2.) *Regulacija deputatnega premoga.*

Izkazala se je potreba regulirati porabo deputatnega premoga tako pri uradništvu in poduradništvu kakor pri delavstvu in tudi tukaj uvesti princip štedenja ter se nikakor ne more trditi, da odrejena količina šestih ton na leto ne bi zadostovala za delavsko rodbino, ki ima večinoma stanovanje z eno sobo in kuhinjo. Visoki uradniki v mestih, ki imajo iz stanovskih ozirov stanovanja treh ali štirih sob, si ne morejo dovoliti v teh hudih časih potrošnje večje količine premoga.

3.) *Zamenjava delavcev I. kategorije, ki ne opravljajo dela, za katero so plačani, ampak čisto postranski posel.*

Družba je pri dosedanjih redukcijah iz socijalnih ozirov odpuščala mlajše ljudi in obdržala starejše kopače v upanju, da bodo kmalu nastopili časi, ko se bo našla zanje zaposlitev v kategoriji, za katero so plačani. Ti opravljajo sedaj postranska dela, za katera zadostuje navaden težak ali celo ženska moč, ter je družbo stala njih zaposlitev do sedaj že velike žrtve. Ker se pa razmere, žalibog, nočejo spremeniti, so ti delavci težko breme in treba jih je sčasoma nadomestiti z mlajšimi močmi. Nikjer se ne zahteva, da bi kvalificiran profesionalist, ki je zaradi sedanjih težavnih razmer primoran sprejeti kako po-

stransko težaško delo, zato, ker je v svoji stroki izvežban, moral biti plačan po svojem prejšnjem zaslužku, ampak vsak podjetnik oceni delo in temu primerno tudi odreja plačo. Naša družba je storila do sedaj številne izjeme v tem pogledu, ali časi so postali tako resni, da družba tega naprej več storiti ne more. Po kolektivni pogodbi se delavec ne sme prestaviti v nižjo kategorijo in zato ne preostane družbi druge rešitve, kakor da se ti delavci polagoma nadomestijo z mlajšimi močmi v rudarskih revirjih, pri čemer se bo v prvi vrsti upoštevalo sorodnike prizadetih.

Pri objavi zadevnega sklepa delavskim delegatom sem delavcem tudi namignil, da bi bila družba pripravljena iskati v medsebojnem sporazumu kompromisno rešitev, katero izjavo tudi še sedaj vzdržujem.

Na obvestilo o ukrepih štednje zakonitemu zastopstvu je delavstvo sklicalo velik shod v rudnik Trbovlje. Govorili so na shodu zastopniki vseh organizacij in moram, žal, konstatirati, da zastopniki delavstva niso smatrali za svojo dolžnost, pomirjevalno vplivati; posledice tega postopanja se vidiijo v žalostnih dogodkih, za katere mora družba odklanjati vsako odgovornost. Pri mojem razglasu na zakonite zastopnike delavstva sem na sličen način kakor sedaj razlagal nujno potrebo odrejenih mer in ugotoviti moram, da zaupniki niso smatrali za potrebno, tolmačiti delavcem težavno stališče, v katerem se nahaja družba. Zaradi nerazumevanja dejanske težavne situacije je delavstvo seglo po sredstvih in delno tudi po terorju, ki otežkoča rešitev vsega problema.

✱

I Z N A Š I H K L U B O V A — J U N I 1934

R. C. B E O G R A D

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 20.00
Hotel Srpski Kralj.

276. sastanak 4. juna 1934. Frekvencija 77.08 %. Pretsjednik daje opširan referat o poseti klubova u Zagrebu, Šibeniku, Splitu, Dubrovniku i Sušaku, koju je učinio u društvu sa našim uvažanim guvernerom dr. Stojadinovićem; saopštava utisak, koji je na njih učinio rad u ovim klubovima, drugarstvo, koje tamo preovladjuje, i opisuje srdačan doček na koji su tamo naišli. Nadalje saopštava, da je našem bratu Drag. Pavloviću umro otac, i izjavljuje mu u ime kluba saučešće. Čestita rotaru Letici, koji je juče udao kćerku. Rotar Pržić daje referat o svojoj poseti R. C. u Novom Sadu i o događajima na Univerzitetu. Rotar Ika Panić daje opširan referat o

poseti naših privrednika u Bugarskoj, koji je primljen sa najvećim interesovanjem. Zatim rotar St. Pavlović daje izveštaj o dočeku našeg prijatelja g. Emila Naggiara, francuskog ministra, u Subotici kamo ga je rotar Pavlović pratio.

277. sastanak 11. juna 1934. Frekvencija 56.40 %. Rotar Voja Petković daje opširan referat o poseti u Bugarskoj. Sa najvećom pohvalom opisuje napredak bugarske industrije i privrednog života u opšte, opisuje svoje utiske iz pojedinih varoši, njihov napredak, pominje posledice krize i završava mišljenjem, da će bugarski narod radi svojih vanrednih osobina i svoje štedljivosti izaći iz ove krize ka novom napredku. Posle predavanja razvija se diskusija u kojoj sudjeluju rotari Steva Pavlović, Aca Dinić i Obradović.

✱

R. C. L J U B L J A N A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00

1. V.—31. X. Hotel Bellevue

1. X.—30. IV. Hotel Union

165. sestanek 6. junija, frekvenca 72,5 %. Brat predsednik dr. Slokar izrazi čuvstva vseh ob priliki pretresljive smrti Borisa Žirovnika, sina našega past presidenta. — Brat predsednik dr. Slokar in podpredsednik Kavčič sta se vrnila iz Bolgarije; brat Kavčič nam v zelo kratkočasnih izvajanjih pripoveduje o svojih vtisih v bratski državi, zlasti pa o sprejemu pri sofijskih bratih rotarjih.

166. sestanek 13. junija, frekvenca 40 %. Večer je posvečen pripravam za obisk angleških rotarjev, ki se vračajo s Primorja. Sklene se, da bomo vsakemu od njih dali cekarček ali culico s kranjskimi specialitetami za spomin.

15. junija je prišlo 30 angleških rotarjev z damami; kosilo v hotelu Unionu se, žal, ni odvijalo po programu, ker so bili Angleži najavljeni za 1/2 1; prvi so prišli ob 3, zadnji pa ob 6. uri. Po kosilu v 4 etapah smo jih peljali na „Nebotičnik“, odkoder so Ljubljano kot lepo in moderno mesto občudovali in hvalili. Proti večeru so se odpeljali na Bled. Šoferji s Sušaka niso bili kos svoji nalogi, pa tudi njihova vozila, zlasti pnevmatike ne.

167. sestanek 20. junija, frekvenca 62,5 %. Brat predsednik se je iskreno zahvalil bratu guvernerju, v čigar domu so bila darila angleškemu gostom pripravljena z največjo skrbnostjo, tako da so bili naši gostje res vzhičeni, kar je bilo gotovo našemu klubu v čast. Nato poda besedo današnjemu referentu bratu dr. Golii, ki mu pa pododsek za program menda ni sporočil, o čem naj predava. Predavanje se je kljub temu vršilo ter je dokazalo, da se brat dr. Golia tudi iz zelo težavnih situacij lahko jeguljasto izmuzne. Brat dr. Krejči nato pove, kako pristržno in domače je bilo v vinogradu brata dr. Mlinarića v „Rimu“, naš dragi gost brat Tomljenović pa se zahvali današnjemu originalnemu predavatelju ter pozove brata guvernerja, da privede na svojem inspekcijskem potovanju čim več bratov iz Ljubljane s seboj v Zagreb.

168. sestanek 27. junija, frekvenca 65 %. Ker je ta večer zadnji v tekočem rotarskem letu, je za danes določena oddaja agend novim odbornikom. Brat Lorant poda svoje

blagajniško poročilo, brat Ranzinger pa predlaga absolutorij odboru, ki se mu podeli soglasno. Brat arhitekt Costaperaria se v lepem govoru zahvali bratu dr. Slokarju za njegovo uspešno vodstvo kluba v preteklem letu in ugotavlja dosežene rezultate. Brat dr. Slokar se zahvali vsem bratom za sodelovanje ter odda predsedniško kladivo in tnalno bratu Kavčiču, ki nato razvije svoj program in nam napove avtoritativen režim, ki naj omogoči globlje pronicanje rotarskih idealov v naše dejanje in nehanje. S tem je zaključen meeting, pa tudi rotarsko leto 1933/1934.

R. C. M A R I B O R

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 19.30

Velika kavarna

Rotary Club Maribor je imel v mesecu juniju 4 meetinge. Bratje so začeli odhajati na dopuste, vročina narašča — frekvenca pa pada; zato smo lahko zabeležili za junij le še 61,3 % povprečne frekvence. Gostov smo imeli 24.

Glede programa moramo reči, da so bili junijski meetingi prav zanimivi in živahni. Na prvem meetingu smo slišali zanimivo predavanje brata Šorlija o svojem literarnem razvoju ter pisateljskem ustvarjanju sploh. — Na drugem meetingu nam je predaval naš priljubljeni gost, rotar Richard Poche, član Rotary kluba Linz a/Donau, o svojem potovanju po zapadni evropsko-afriški obali Atlantskega oceana in pripadajočih atlantskih otokih. — Na tretjem junijskem meetingu nas je posetilo 22 bratov iz Rotary kluba Graz. Razumljivo je, da je pri tem visokem številu že dolgo pogrešanih graških rotarjev nadomestil prijateljski razgovor z dragimi sosedi vsak drug program. — Na našem zadnjem meetingu tega meseca pa tudi tega rotarskega leta nas je izredno razveselil obisk brata Kavčiča, predsednika Rotary kluba Ljubljana, ki nam je predaval o svojem zanimivem potovanju po Bolgariji. Nadaljnji program tega meetinga pa je tvoril formalni klubov občni zbor z letnimi poročili klubovih funkcionarjev ter predajo klubovega vodstva novi klubovi upravi. S polnim zaupanjem polagamo usodo kluba v roke nove uprave, ki ji načeluje naš že v drugič za predsednika izvoljeni brat Sabothy.

R. C. N O V I S A D

Sastanci (Meetings): Petak (Friday): 20.00
Hotel Kraljica Marja

203. sastanak 1. juna 1934. Frekvencija 48.62 %. Klub je zaključio, da se poslednja sednica kluba u svakom mesecu posveti drugarstvu, medjusobnom upoznavanju i pretresu unutaršnjih klupskih pitanja. Na ove sednice kluba ne mogu se dovesti gosti. Sa iskrenim žaljenjem primljena je ostavka br. dr. Gedeona Dundjerskog koji je radi duge bolesti sprečen da dolazi na sednice kluba; u njem gubi klub jednog od svojih najboljih članova.

204. sastanak 8. juna 1934. Frekvencija 67.78 %. Brat pretsjednik iznosi u nekoliko poteza život i rad g. Djordja Radina, advokata iz New Yorka, i moli ga, da održi svoje predavanje. U svome predavanju, „Prilog Jugoslovena na kulturnom podizanju Severo-Američkih Država“, gospodin Djordje Radin, podvukao je veliku važnost koju uživaju pronalasci talentovanih pronalazača, naših ljudi Mihajla Pupina i Nikole Tesle. Pored njih dvoje, koji su usavršili telefon i celokupnu radiotehniku, uzeo je učešća u kulturnom podizanju severo-američkih država još jedan veliki broj naših ljudi, kao što su episkop Nikolaj, arhimandrit Sevastijan Dabavić, Paja Radosavljević, profesor pedagogije na univerzitetu u New Yorku, Vasa Djuković, preduzimač u Denveru, bankar i finansijer Lupižić i mnogi drugi. G. Djordje Radin završio je svoje predavanje, koje je saslušano sa velikim interesovanjem, i nagrađen je aplauzom svih prisutnih. Pretsjedavajući brat dr. Branko Borota najtoplije se zahvalio g. Djordju Radinom na ovom interesantnom i vanredno uspelom predavanju. Mnogi od prisutnih članova interesovali su se za pojedinosti u vezi sa životom i radom naših ljudi u severo-američkim državama, o čemu je g. Djordje Radin dao podrobno obaveštenje. U eventualijama br. ing. Tabaković pozdravlja sve prisutne članove od strane bolesnog pretsjednika br. Bogdanovića, koji je izjavio, da se nada, da će uskoro moći prisustvovati redovnim sastancima kluba. Ova vest kao i pozdrav brata pretsjednika primljeni su sa velikom radošću sa strane svih članova.

R. C. O S I J E K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Grand Hotel

234. sastanak 7. juna 1934. Frekvencija 79.17 %. Pretsjednik br. dr. Kaiser slavio je svoj 50. rođendan, kojom mu je prilikom pastpretsjednik br. dr. Pinterović čestitao odabranim riječima. Čestitkama pridružuje se i ostalo članstvo našega distrikta, pa bratu dr. Kaiseru isporučuje svoje najbolje želje i čestitke.

R. C. P A N Č E V O

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Pivara Vajfert

156. sednica 1. juna 1934. Frekvencija 68 %. Poslije čitanje zapisnika tajnik izveštava, da je Rotary klub Sušak izgubio jednoga člana, brata Matu Frančića. Čita pismo Direkcije Državnog rudnika Kakanj u kojem sa zahvalnošću potvrđuje prijem našega priloga u iznosu Din 400.—, koji im je naš klub poslao za postradale porodice. Brat Isailović izjavljuje saučesće bratu Graberu prilikom smrti njegovog šuraka i našeg uglednog građanina Antona Maja, trgovca iz Pančeva. Na poziv brata pretsjednika svi prisutni ustaju i ćutanjem od jedne minute — prema rotarskom običaju — odaju poštu pokojniku. Dobija reč dr. Graber i toplo zahvaljuje na iskazanom saučesću. Na molbu brata pretsjednika dr. Graber referiše o svome boravku u Budimpešti. Rešeno je, da se sušačkom klubu izjavi pismeno saučesće prilikom smrti brata Mate Frančića.

157. sednica 8. juna 1934. Frekvencija 72 %. Pretsjednik brat Isailović pozdravlja brata Ristića, koji se vratio sa lečenja iz banje i čita projekat novoga zakona o gradskim opštinama, čiji je kratak izvod nedavno bio otštampan u dnevnim listovima. Brat Kunc izveštava, da se sastao sa bratom Josifom Mihailovićem, pretsjednikom opštine u Skoplju, i donosi nam od njega pozdrave. Pošto je referat brata Isailovića ispunio skoro celo vreme, to je sednica zaključena.

158. sednica 16. juna 1934. Frekvencija 80%. Pretsjednik brat Isailović dalje referiše o svome boravku u Velikom Bečkereku, gdje je ponovno pokrenuo pitanje osnivanja Rotary kluba, što će — kako on veli — izgleda ove godine doneti pozitivan rezultat. Brat Isailović dodirnuo je pitanje ponovnih napada u novinama na rotarstvo, koje je izašlo u jednom ovdješnjem mesnom listu pod naslovom: „Dali su nam potrebne masonske i rotarijanske lože?“ Pod istim naslovom brat Isailović dao je odgovor u svome nedeljnom listu „Nedelja“, koji nam je u celini pročitao. Brat pretsjednik poziva svu braću, da posete zabavu „Jadranske straže“, koja će se održati 16. o. m. u 9 sati uveče u sali Pivare. Raspravljano je još o nekim klupskim pitanjima.

R. C. S K O P L J E

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Bristol

U toku meseca juna u članstvu nije bilo nikakove promene te je na kraju kao i na početku klub imao 28 članova. Održano je pet redovnih sednica sa prosečnom frekvencijom od 65% (maksimum 67.85%, minimum 60.71%). U klupskim prostorijama priredjena su dva predavanja: gosp. dr. Borisav Stevanović, docent beogradskog univerziteta za eksperimentalnu psihologiju, govorio je, kao gost kluba, „o karakterima“, a brat Jevta Nikolić, advokat, održao je predavanje „o uredjenju redovnih sudova“. Brat Milan Ilić, industrijalac, koji je učestvovao u poseti jugoslovenskih privrednika Bugarskoj, izneo je u klubu svoje utiske sa toga putovanja i govorio o mogućnosti privrednog zbliženja između Jugoslavije i Bugarske, dok je brat Miroslav Janićijević, direktor glavne carinarnice u Skoplju, u jednom usmenom referatu dao razna objašnjenja o robi, koja se uvozi preko skopske carinarnice, a brat Josif Mihailović govorio je o izletu do Manastira Matejča, koji je on preduzeo zajedno sa bratom drom. Francetom Mesesnelom. Sem toga u nevezanom razgovoru diskutovano je na sednicama o raznim prosvetnim,

privrednim i drugim pitanjima. Obzirom na tešku privrednu krizu i na zauzetost članova svojim poslovima, klub na žalost nije mogao biti direktno zastupljen na konvenciji u Detroitu. Stoga je brat dr. Milan Stojadinović bio ljubazan da zastupa naš klub. Na sednici od 29. juna izvršena je primopredaja dužnosti između stare klupske uprave sa bratom drom. Branislavom Vojinovićem na čelu i nove uprave, izabrane za rotarsku godinu 1934/1935, kojoj je na čelu brat Vladan Bogdanović. Primopredaja je izvršena u najčišćem rotarskom duhu.

R. C. S U B O T I C A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

214. sastanak 6. juna 1934. Frekvencija 54.48%. Pretsjednik br. Kapamadžija Kosta referiše o poseti g. Emila Naggiara, francuskog poslanika na našem dvoru, koga je naš grad i celokupno gradjanstvo dočekalo sa najvećim oduševljenjem i ljubavlju. Na osnovu predloga našega člana br. dr. Boski Ive rešeno je, da se naš klub upiše za člana utemeljitelja Društva za staranje osudjenih i maloletnih sa članarinom od 500 dinara. Osim toga svaki će se član posebno upisati za redovnog člana pomenutog društva.

215. sastanak 13. juna 1934. Frekvencija 68.10%. Br. Šokčić Josip moli za reč i potseća nas na desetogodišnjicu mučkog ubistva Aleksandra Stambolijskog, velikog bugarskog nacionalnog borca, te ovom prilikom drži kratak prigodan spomen-govor. Jednoglasno je doneto rešenje, da se u buduće sastanci održavaju u prostorijama hotela „Srpski Kralj“ (Jagnje) sa početkom u pola devet časova. Br. dr. Miloš Pavlović izveštava o našem štićeniku ml. Mezey Stevanu, koji je sa odličnim uspehom završio školsku godinu na Muzičkoj školi u Zagrebu.

216. sastanak 20. juna 1934. Frekvencija 68.10%. Ovaj sastanak je potekao u referatu tajnika o prispeloj pošti i nedeljnim izveštajima. Čuli smo veoma interesantno predavanje br. Dezidera Rotha pod naslovom „Japanski problem i dumping“.

217. sastanak 27. juna 1934. Frekvencija 59.02%. Čuli smo veoma interesantno predavanje br. Martina Rosenfelda o njegovom putu u Palestinu. Pri kraju sastanka obavljena je predaja dužnosti stare uprave novoj, koja je bila popraćena sa lepim prigodnim govorima sadašnjeg i novoizabranog pretsjednika.

R. C. S U Š A K

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Park Hotel

209. redovni sastanak bio je jedan od najposećenijih. Frekvencija bila je 95.45%. Pretsjednik saopštava sažalnice po smrti brata M. Frančića, zatim izveštava o poseti brata guvernera dra. Stojadinovića prigodom prolaza za Ameriku. Po petminutnom referatu po zvanju, što ga je održao brat dr. Bolf, i izveštajima o radu domaćih i čehoslovačkih klubova, kao i o izveštaju o biltenu iz Züricha, povelala se diskusija o dočeku engleskih rotara i utvrđen je program toga dočeka. Za nevoljne je sabrano Din 157.—

210. redovni sastanak održan je 14. mesto 13. juna u prisutnosti braće engleskih rotara, njih 14 na broju, sa suprugama i jednim detetom, uz njihovog vicekonzula u Sušaku, g. St. Buja. O ovom sastanku posebni izveštaj. Frekvencija 72.72%.

211. sastanak održan je pod dojmom posete engleskih rotara. Po saopštenoj sažalnici bratskog kluba iz Sarajeva povodom smrti brata M. Frančića i zahvalnici bratskog kluba Dubrovnik za čestitke i dar prigodom njegove charterslave, te brzojavnoj zahvalnici engleskih rotara, brat dr. N. Bonetić održaje svoj petminutni referat po zvanju povodom objave zakona o suzbijanju polnih bolesti, a brat Vilko Devčić svoje nastupno predavanje „O lekarništvu uopšte“, pa su oba predavača saslušana s naročitim interesom i pažnjom.

Odnosno primopredaje dužnosti po novom i starom odboru zaključuje se, da se ta obavi na sastanku od 11. jula, jer 4. jula neće biti prisutan ni bivši i budući pretsjednik. Frekvencija 72.72%. Za nevoljne sabrano 110 dinara.

Na 212. sastanku upoznata su braća s onim delom biltena iz Sofije, koji govori o boravku sofijskih rotara u Jugoslaviji prigodom distriktne konferencije. Po saopštenju izveštaja o radu domaćih klubova brat tajnik je pročitao iz izveštaja Državne trgovačke akademije opis naučne ekskurzije, izvedene s učenicima IV. razreda u naše južne krajeve, kao i pasuse, koji se odnose na komemoraciju blagopokojnog brata M. Frančića, prvog pretsjednika Zajednice doma i škole Državne trgovačke akademije, te na Rotary klubove Banja Luka i Sušak, koji pokazaše naročit interes za rad i napredak ovoga stručnoga zavoda. — Frekvencija 72.72%. Za nevoljne sabrano Din 160.—

R. C. V A R A Ž D I N

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Grand Hotel Novak

U junu održao je naš klub u svemu pet sastanaka. Dok je prvi bio namijenjen isključivo društvenosti, a posljednji zbog blagdana (Petrovo i Pavlovo) bio vrlo slabo posjećen i stoga više formalnoga karaktera, ostala tri se ističu obilnom sadržinom. Na sastanku 8. juna imala su braća prilike, da upoznaju brata Horvata kao priznatog stenografa i sastavljača vlastitog stenografskog sustava, a uza to smo uživali u lijepom i poučnom filmu „Škole narodnog zdravlja u Zagrebu“ zvanom „Ikina sudbina“. Zagledali smo u hercegovačko selo, vidjeli život čestite vrijedne porodice skoro razorene teškom infekcijom, a sve zbog neznanja. Sastanak 15. juna imao je svečani karakter. A kako i ne bi, kad smo imali gosta! I to gosta iz R. C. Zagreb, brata ing. Horvata. Vi, braćo, u drugim klubovima već ste navikli na goste, pa je senzacija, kad ih nemate. Ali mi ovdje „u kutu, nikomu na putu“ kako reče domaći naš pjesnik, nijesmo razmaženi čestim gostima. Zato se onim rijetkima, koji dolaze, i veoma veselimo. Predavanje brata Bosanca o odgojnom sistemu Marije Montessori bilo je odlično i dalo braći da malo zagledaju u savremena pedagoška nastojanja. Najznačajniji je svakako bio sastanak 22. juna, kad smo imali prilike vidjet krasan rezultat pravog rotarskog služenja za-

jednici, film „Škole narodnog zdravlja u Zagrebu“, snimljen u Varaždinu. Vidjesmo na filmu ljepote našega grada, njegov kulturni i privredni život. A ponosni smo bili, što je film snimljen na poticaj našeg novog pretsjednika, brata dra. Posmodija, te uz njegovu aktivnu saradnju i uz požrtvovnu pomoć brata Filića. Na tom se sastanku oprostio s nama i naš dosadanji pretsjednik brat doktor E. Krajanski. Od 1. jula opet se grupa pastpretsjednika povećala za jednoga člana. Naš je dosadanji pretsjednik u istinu zaslužio odmor. Da nije baš sada sokolski slet u Sarajevu, imao bi za ovu rotarsku godinu kao pretsjednik i frekvenciju 100 %. Nije čudo, da su rastanak s dosadanjim pretsjednikom i predbjezna inauguracija — prava tek slijedi — novoga potrajali i preko službenog dijela sastanka. I rekordna frekvencija tog sastanka, preko 85 %, kakve nijesmo imali već dvije godine, daje nam pravo da kažemo: „Konac djelo krasi.“

Novi člani Rotary kluba Varaždin:

Makso Horvat, major u penziji, posjednik i vinogradar, klasifikacija vinogradarstvo. Rodjen u Zagrebu, posvetio se najprije trgovačkom zvanju. Poslije unovačen i odsluživši kao jednogodišnji dobrovoljac svoj vojni rok dade se aktivirati, te je učestvovao i u svjetskom ratu. Iza njegova svršetka bio penzionisan te se svom dušom posveti gospodarstvu, naročito vinogradarstvu, i stenografiji. Na jednom i drugom području postigao je odlične uspjehe.

Josip Kauf, upravitelj podružnice I. hrvatske štedionice u Varaždinu, klasifikacija trgovačko bankarstvo. Rodjen u Virovitici, svršio je trgovačku akademiju u Zagrebu, a zatim se posvetio zvanju bankovnog činovnika. Odmah je dobio namještenje u Praštedioni, pa je u njoj i danas.

R. C. VUKOVAR

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 19.30
Grand Hotel

93. sastanak 18. juna 1934. Frekvencija 88.89 %. Čitavo vrijeme upotrebilo se za čitanje pošte, izveštaja jugoslovenskih i inozemnih

klubova, te za razmotrivanje nekih klupskih i lokalnih pitanja.

94. sastanak 26. juna 1934. Frekvencija 94.45 %. Čitalo se predavanje rotara Vaclava Mašeka iz R. C. Tabor o rotarstvu i služenju u zvanju. Br. Goldstein predlaže novi ljetni red za sastanke u vinogradima po starom običaju, koji ali nakon opće debate konačno nije usvojen.

R. C. ZAGREB

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Esplanade

Sastanak od 4. juna 1934. U odsutnosti pretsjednika ing. Alaupovića pretsjedava potpretsjednik dr. Šmit, koji iza večere otvara sastanak i pozdravlja braću. Iza referata tajnika o stigloj pošti prelazi se na izveštaj o posjeti raznih klubova. Brat Dragan Tomljenović prisustvovao je kao delegat kluba sastanku R. C. Šibenik, kojemu je prisustvovao zvanično i guverner dr. Milan Stojadinović. Izvešćuje se o sastanku te o izletima na imanje pretsjednika kluba rotara Šupuka na slapovima Krke i u Trogir, te o sastanku tamo sa engleskim rotarima i braćom iz Splita. Brat Warnier isporučuje pozdrave banjalučke braće i referira o posjetu u njihovom klubu. Brat Axelrad izvešćuje iz rotarskog svijeta. Iznosi život i rad u švicarskim klubovima, a naročito u klubovima Zürich i Luzern. Zadržava se kod predavanja rotara Reala (Zürich) o gospodarskim problemima te predavanja rotara dra. Adolfa Guggebühla o etici i trgovačkom životu, koja predavanja pobudjuju interes kot braće. Iza toga brat ing. Stipetić drži predavanje o skautizmu, koje je pozorno saslušano i predavač nagrađen aplauzom.

Sastanak od 11. juna 1934. Prospektivni članovi (8) R. C. Karlovac u organizaciji posjetio je danas naš klub. Brat pretsjednik pozdravlja ih srdačno, izražujući svoju radost, da je došlo do ovoga sastanka i medjusobnog upoznavanja. Slijedi referat brata tajnika o pošti. Strani klub posjetio je br. Krešimir Brovet i to R. C. Sofiju prigodom putovanja po Bugarskoj kao član jugoslavenske privredne delegacije. Isporučuje braći pozdrave sofij-

skog kluba. Pretsjednik Alaupović u vrlo lijepom i zanimivom izveštaju prikazuje svoje učestvovanje na sastancima R. C. Split i Šibenik te prisustvovanje Charter-svečanosti R. C. Dubrovnik. Br. Krešimir Brovet opisuje svoje putovanje po Bugarskoj te kaže, da ga je zadivio visoki stepen, na kojem se nalazi produkcija duhana, te razvoj tekstilne industrije, a specijalno vunene industrije, koja se nalazi na zamjernoj visini i da je po kvaliteti ravna engleskoj. Plantaže riže vanredno su dobro vodjene. Cijela rožnata dolina sa svojom industrijom ružinoga ulja čini poseban utisak na čovjeka. Velika su pristaništa luka u Varni i Burgasu sa skladištima, izgradjenim za veliki prekomorski promet. Varna dolazi u obzir kao ljetovalište, jer ima prekrasnu plažu, najfiniji morski pjesak i odlično uređeno kupalište. Spominje nadalje bugarsko školstvo. Jedan dio škola uzdržava država, a jedan dio zanatske, trgovačke i industrijske komore. Kao kruna svega dolazi onaj slavenski osjećaj bratstva i primanja, kojim je jugoslavenska delegacija bila počašćena na svakom koraku tako, da su imali osjećaj, da se nalaze zbilja medju svojim, pa je stoga dužnost sviju, da porade, kako bi se ti osjećaji dalje razgradjivali, primjenili praktično u samoj izmjeni dobara izmedju nas i Bugarske. Zatim je sjednica zaključena.

Sastanak od 18. juna 1934. Pretsjednik pozdravlja gosta Viljema Nemenca, člana R. C. Ljubljana, i izvešćuje, da su engleski rotari, napuštajući našu zemlju, poslali našem klubu pozdravni brzojav. Slijedi tajnički referat, a iza toga izvešćuje br. dr. Hanaman o svom posjetu u Rotary klubu Roma, o kojem je on već pismeno iscrpno izvestio i ponavlja taj izveštaj u glavnim linijama. Zatim referira br. O. Heinrich o akciji društva „Jugolevant“ za izgradnju privrednih odnosa izmedju Jugoslavije i Palestine. Ovo je društvo organiziralo sve godine u ime države izložbu na međunarodnom sajmu u Tel-Avivu, koja je vrlo dobro uspjela. Poslovanje sa Palestinom uspostavljeno je i lijepo se razvija. Br. O. Heinrich opisuje svoje utiske sa ove izložbe kao i sa puta u Palestinu i Egipat. Izrazuje nadu, da će naša država zauzeti s vremenom vidno mesto u izvozu za Palestinu. Slijedi predava-

nje o prilikama na papirnom tržištu, koje mjesto bolesnog br. Srebrea čita br. dr. Jozo Poduje. Predavanje je sa interesom saslušano.

Sastanak od 25. juna 1934. Odmah na početku sjednice saopćuje brat pretsjednik, da je danas počeo kongres Rotary International u Detroitu te šalje i sa ovoga mjesta pozdrave i želi kongresu, da uspješno završi svoj rad. Klub je pozdravio brzojavno kongres. Iza tajničkog referata prelazi se na glavnu tačku dnevnoga reda: primanje novog člana brata ing. Petra Meštovića. Pretsjednik daje kratki životopis novog člana, upućuje ga u rotarska načela i izvršuje njegovo primanje predajom rotarskog znaka. Br. ing. Meštović zahvaljuje pretsjedniku na lijepim riječima, a isto tako svima članovima na časti, koju su mu ukazali primanjem u klub, te obećaje, da će raditi u duhu rotarskih načela. Br. Dragan Tomljenović referira o posjetu u Rotary klubu Ljubljana i isporučuje pozdrave, a brat Stanko Širca izvešćuje o radu 73. distrikta to je njemačkih klubova, sa kojima stoji naš klub u vezi izmjenom nedeljnih izveštaja. Br. Pavle Ostović referira o novom tekstu rezolucije br. 34, kojom se definiraju principi i ideologija rotarstva, koja je rezolucija predložena sada kongresu u Detroitu i bit će bez sumnje u cijelosti primljena. Br. Ostović preveo je i pročitao prvu polovicu rezolucije, koja je od općeg interesa, dok se druga polovica bavi smjernicama rotarskog djelovanja u klubu. Ovaj prevod bit će umnožen i dostavljen svima domaćim klubovima. Br. doktor J. Poduje u lijepom govoru sjeća se brata pretsjednika ing. Alaupovića, iznoseći sve njegove vrline te zasluge za klub ne samo kao pretsjednik, nego koje je imao kot stvaranja kluba i kasnije, kao dugogodišnji tajnik. Smatra dužnošću, da mu ovdje izrekne u ime cijeloga kluba najtopliju hvalu. (Burno odobranje.) Pretsjednik zahvaljuje br. dru. Poduji na lijepim riječima i svoj braći na iskrenoj saradnji, ističući, da je samo njihov predani rad za rotarstvo učinio, da je klub imao tako lijepe rezultate.

Novi član ing. Petar Meštović rodio se u Otavicama (Dalmacija) dne 23. marta 1894. Osnovnu školu svršio je u Beču, a srednju školu u Parizu, Zagrebu i Beogradu. Kao četnik sa nepunih 17 godina sudjeluje u prvom

balkanskom ratu, poslije u drugom i napokon prvih sedam mjeseci svjetskoga rata u Srbiji. Godine 1915. odlazi sa Cetinja kroz Albaniju u Rim. Nastavlja študije u Lozani, zatim na univerzitetu u Glasgowu i Edinburghu, uzima svjedodžbu iz geologije i posvećuje osobitu pažnju rudarstvu. Nakon rata vraća se kući i istražuje rudače u raznim predjelima Jugoslavije i sudjeluje u nekim rudarskim društvima u zemlji. Godine 1924. odlazi u USA, gdje se zadržava dvije godine, putujući u veći dio velikih gradova Unije u vezi sa umjetničkim izložbama, ali istodobno promatrajući i tamošnju rudarsku aktivnost. Na povratku u Jugoslaviju biva biran za predsjednika rudarske zadruge „Telluria“ u Sarajevu, koju nakon par godina pretvara u dioničko društvo i prenosi sjedište u Zagreb. U nekoliko slučajeva zainteresirao je i angažirao strani kapital u našem rudarstvu.

R. C. Z E M U N

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Central

23. sastanak 4. juna 1934. Frekvencija 78.50 %. Rešeno je, da se br. dr. Petar Marković umoli, da sastavi istoriju Zemuna, koja će se prevesti i na engleski jezik i štampati sa po kojom slikom iz Zemuna te slati pojednim klubovima. Ujedno da se štampaju i čestitke, koje će se upućivati u buduće novosnovanim klubovima. Ostali deo sastanka posvećen je obaveštavanju braće, pojednim administrativnim poslovima, izradi reda predavanja iz zvanja te konačno kalendar rođendana, imendana i slava naših članova. Primili smo ujedno iz Lodza, Poljska, i iz Mansvilda stolne zastave, na kojima ćemo se zahvaliti.

24. sastanak 11. juna 1934. Frekvencija 84.21 %. Brat tajnik izveštava o stigloj pošti, tako da su braća mogla u glavnom upoznati radove drugih R. C. Za ovim brat predsjednik daje braći obaveštenje iz pisama evropskog sekretara br. Pottera. Dobija reč br. Topić, koji je održao referat iz medicine. Zapravo se radi o odlomku knjige, na kojoj sada radi. Kratak sadržaj ovog referata prilaže se zapisniku. Braća su sa pažnjom saslušala izlaga-

nja br. Topića, a brat predsjednik zahvalio mu je u ime sve braće. Br. Pavešić čestita br. Topiću. Poznavao ga je do sada kao čoveka i saradnika na raznim kulturnim poljima, pa se veseli, da je on i jedan od onih, koji savesno radi i u svojoj struci — služi i zvanju.

25. sastanak 28. juna 1934. Frekvencija 84.21 %. Predsjednik br. Vikerhauzer izveštava o projektu zakona o gradovima, koji se sada raspravlja u skupštini. Kako je naš član Popović predsjednik pomenutog odbora u skupštini, to ga moli, da nas o tome izvesti. Br. Popović misli, da je još prerano, da bi se o tome moglo iscrpno raspravljati i referisati. Opštine su samoupravne jedinice, iz kojih se zamišlja odvojiti izvestan broj, kako bi se mogao i drukčije organizovati, a ne samo na principu samouprava. Imamo sada jedan tip opštine u celoj zemlji (u Bosni i Hercegovini nije ih ni bilo da sada). Izdvojiti će se 75 opština, za koje se ima doneti specijalan zakon. (Zemun je ugasnuo i ostaje ih 74.) Zamišlja se izvesna restrikcija i daje im se izvesne agende. U sastavu odbora dvije trećine bira grad, a jednu trećinu bira državna vlast. Bira ono stanovništvo, koje je stabilnije u opštini (ranije šest mjeseci, a sada da se produži na jednu godinu). Biranjem dveju trećina traži se način, sredina, koja će zadovoljiti. Vlada imenuje određeni broj iz kruga ljudi, koji su posvećeni u komunalna pitanja. Zatim objašnjava izbor predsjednika i njegova zamjenika, djelokrug, zavičajnost i sticanje, koji će se izmeniti sada. Te o okrajcima i njihove borbe i zle strane.

26. sastanak 25. juna 1934. Frekvencija 73.68 %. Domaćin je danas br. Jenč i ima da se ubeleži u zapisnik neobično prijatna večera, koja je bila servirana u bašti. Uz mnogobrojna ponavljanja sjetila se braća jednog našeg od agilnih osnivača br. Balena, člana R. C. Beograd, koji je izabran dekanom šumarsko-poljoprivrednog fakulteta, i stavila u dužnost sekretaru, da ne zaboravi, da mu čestita. Br. Pera Marković pročita tekst istorije Zemuna, koji će biti nabdeven slikama i koji će naš klub uz prevod na engleskom poklanjati bratskim klubovima. Dobija riječ br. Kon. Spominje, da je ovo posljednja sednica prve rotarske godine i moli da mu

braća dozvole, da baci jedan mali osvrt, kako smo počeli, kako smo se prvi put sastali i gdje smo danas. Pesimizma je davno nestalo. Svi rado čekaju ovaj ponedjeljak. Iako ova godina nije dala nekih naročitih rezultata, stvoreno je temeljno prijateljstvo, koje prelazi u pravo produbljeno bratstvo. Da se na ovome dalje nastavi i u klub dovedu još novi ljudi, pa da se sa njima uspešno nastavi rad u novoj godini. Pretsjednik br. Vikerhauzer, zahvaljujući br. Konu, veseli se, da ima ovakve asistente, a napominje i naše zle strane (ne-

maju svi rotarske značke). Brat sekretar, prema obaveštenju, koje je dobio iz Beograda, javlja, da slijedećeg ponedjeljka dolazi potpun R. C. iz Temišvara u goste u Beograd, pa da su i nas pozvali. Sastanak će se održati na Dedinju zajedno sa sestrama. Braća odlučuju, da se i mi priključimo i da sledeći sastanak 2. juna održimo zajedno. Br. Blauenštajner kao budući ferijalni sekretar održao je kratak referat o automobilskom saobraćaju u Jugoslaviji po tekstu br. Gračanina, sekretara R. C. Novi Sad.

PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SEDNICAMA

Izveštaj za mesec juni 1934

Redni broj	IME KLUBA	Broj održanih sastanaka	Prosečni broj članova	Prosečni broj prisutnih članova	Prosečni mesečni procenat	100% sastanaka	Primedba
1	Banjaluka				61.00		
2	Beograd	4	51.00	30.50	59.78	4	
3	Dubrovnik	4	18.00	12.50	69.44	4	
4	Ljubljana	4	40.00	24.00	60.00	4	
5	Maribor	4	31.00	19.00	61.30	4	
6	Novi Sad				59.69		
7	Osijek	4	23.00	17.00	73.91	4	
8	Pančevo	5	24.80	17.80	71.74	5	
9	Sarajevo				68.00		
10	Šibenik	4	16.00	12.00	75.00	4	
11	Skoplje	5	28.00	18.20	65.00	5	
12	Split	4	25.00	17.75	70.99	4	
13	Subotica	4	22.00	13.75	62.42	4	
14	Sušak	4	22.00	17.25	78.40	4	
15	Varaždin	5	21.00	13.80	65.72	5	
16	Vukovar	4	18.25	16.50	90.43	4	
17	Zagreb	4	50.25	36.00	71.62	4	
18	Zemun	4	19.00	15.25	80.15	4	
	Ukupno:				1244.59		
	Prosečno:				69.14		

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Viljem Krejči, Ljubljana, Wolfova ulica broj 5/I.
Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani. Predstavnik Miroslav Ambrožič.

ALKO

D. Z. O. Z.

TOVARNA LIKER-
JEV, BRANDYJA
IN VSEH ALKO-
HOLNIH PIJAČ

*

IZDELOVANJE
SADNIH SOKOV
IN MARMELADE

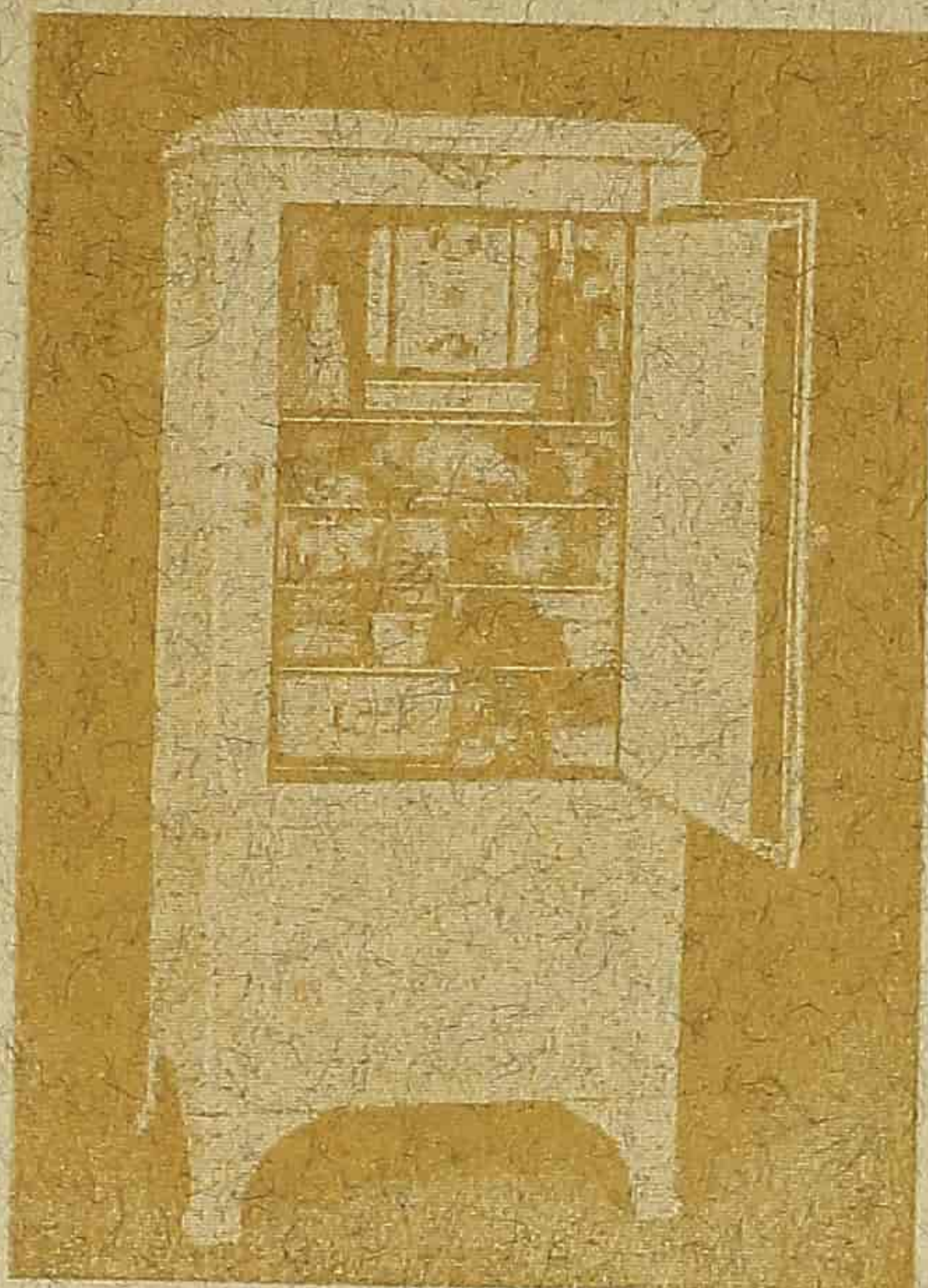
*

LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA C. 13

TELEFON ŠTEV. 25-35

FRIGIDAIRE ELEKTRIČNO-AUTOMATSKO
HLADNENJE ZA KUČU I ZANAT

Proizvod GENERAL MOTORS / U pogonu ima danes
preko 2.500.000 FRIGIDAIRE kompresora
Direktni avoz i isključiva prodaja a Kraljevini
Jugoslaviji:

„JUGOTEHNA“, d. s. o. j.
BEOGRAD / ZAGREB / LJUBLJANA / SPLIT

V S A K A T I S K O V I N A

ki jo uporablja privatnik, obrtnik ali industri-
jec, mora ugodno vplivati s svojo lepoto.
Take tiskovine vam nudi po osnutkih lastnega

UMETNIŠKEGA GRAFIČNEGA ATELJEJA

(ing. arh. Janko Omahen, ing. arh. Domicijan Serajnik)

TOČNO IN PO ZMERNIH CENAH

DELNIŠKA TISKARNA, D. D.

V LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 16

TELEFON št. 21-32

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna
(osiguravajuća) banka, d. d.

LJUBLJANA

*Pripravite otroku bodočnost z
živiljenjsko zavarovalno polico!*

„Slavija“ prevzema tudi vse vrste drugih zavarovanj.
Podružnice v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in
Novem Sadu / Generalno ravnanje v Ljubljani.
Telef. št. 2176 in 2276.

D E L N I Š K A D R U Ź B A

PIVOVARNE

UNION

LJUBLJANA

priporoča svoje izborne izdelke:

SVETLO in ČRNO PIVO

v sodih in steklenicah

PEKOVSKI KVAS

ŠPIRIT VSEH VRST